

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-4-012
Karar Sayısı : 24-33/808-342
Karar Tarihi : 15.08.2024

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Esmâ AKSU, Sabrihan SARAĞ, Büşra ÖZKUL,
Sadiye Sıla BAKIRCI

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Honeywell S.R.L.
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Bora İKİLER,
Av. Büşra Nazlı YALDIR
Büyükdere Cad. Bahar Sok. No:13, River Plaza Kat 11-12,
34394 Levent, Şişli/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Civitanavi Systems Limited tarafından tek kontrol edilen Civitanavi Systems SPA'nın hisselerinin tamamının Honeywell International Inc.'nin tek kontrolünde bulunan Honeywell SRL tarafından devralınması suretiyle Civitanavi Systems SPA üzerinde tek kontrol tesis edilmesi işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 19.04.2024 tarih ve 51112 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri en son 05.08.2024 tarihli ve 54874 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 14.08.2024 tarihli ve 2024-4-012/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; izne tabi olan bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 7. maddesi çerçevesinde etkin rekabeti önemli ölçüde kısıtlama ihtimalinin bulunduğu, bununla birlikte Honeywell SRL tarafından Kurum kayıtlarına 12.08.2024 tarih ve 55093 sayı ile sunulan taahhütler çerçevesinde işleme koşullu izin verilebileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Yapılan bildirimde, Civitanavi Systems Limited'in (CIVITANAVI LIMITED) tek başına kontrol ettiği Civitanavi Systems SPA'nın (CIVITANAVI) hisselerinin tamamının Honeywell International Inc.'nin (HONEYWELL) tek kontrolünde bulunan Honeywell SRL tarafından devralınması suretiyle CIVITANAVI üzerinde tek kontrol tesis edilmesi işlemine 4054 sayılı Kanun ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.

G.1. Taraflara İlişkin Bilgi

G.1.1. Devralan Taraf: Honeywell International Inc. (HONEYWELL)

- (5) Merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) bulunan HONEYWELL, küresel düzeyde havacılık ile uzay ürün ve hizmetleri; binalar ve endüstri için kontrol teknolojileri ve performans malzemelerini içeren sektöre özel çözümler sunmaktadır. HONEYWELL'in küresel bazda faaliyet gösterdiği dört iş kolu şu şekilde sıralanmaktadır:

- a. *Havacılık ve Uzay Teknolojileri*: orijinal ekipman üreticilerine (OEM) ve ticari havacılık, savunma ve uzay dahil olmak üzere çeşitli son pazarlardaki diğer müşterilere sattığı uçaklar için ürün, yazılım ve hizmet tedarik etmektedir.
 - b. *Bina Otomasyonu*: bina sahiplerinin ve bina sakinlerinin tesislerinin güvenli, enerji verimli, sürdürülebilir ve üretken olmasını sağlayan ürünler, yazılımlar, çözümler ve teknolojiler sunmaktadır.
 - c. *Enerji ve Sürdürülebilirlik Çözümleri*: petrol ve gaz sektörleri için performans kimyasalları ve malzemeleri, proses teknolojileri ve otomasyon çözümleri geliştirmekte ve üretmektedir.
 - d. *Endüstriyel Otomasyon*: proses endüstrisi operasyonları, otomasyon, tedarik zinciri ve depo teknolojileri ile işyeri güvenliği ve varlık performansı ürünleri sunmaktadır.
- (6) HONEYWELL tarafından kontrol edilen Honeywell SRL, havacılık ve uzay teknolojileri alanında ABD ihracat kontrol gerekliliklerine tabi olan üst düzey atalet sensörleri ve ilgili ekipmanları üretmektedir.
 - (7) HONEYWELL, Türkiye’de havacılık ve uzay ürünleri ve hizmetleri, binalar ve endüstri için kontrol teknolojileri, güvenlik çözümleri ve performans malzemeleri alanlarında faaliyet göstermektedir. HONEYWELL’in Türkiye’de Honeywell Teknoloji AŞ (HONEYWELL TEKNOLOJİ) ünvanlı bir iştiraki bulunmaktadır. HONEYWELL TEKNOLOJİ, bahse konu iş kollarına ilişkin satış ve mühendislik alanlarında çalışmalarını yürütmekte; herhangi bir üretim faaliyetinde bulunmamaktadır. HONEYWELL TEKNOLOJİ, küresel faaliyetlerde belirlenen dört ana iş kolunun tamamı için satış ve mühendislik alanında faaliyet göstermektedir.
 - (8) HONEYWELL Türkiye’de, havacılık ve uzay teknolojileri alanında ABD ihracat kontrol gerekliliklerine tabi olan üst düzey atalet sensörleri ve ilgili ekipmanların da satışını gerçekleştirmektedir. HONEYWELL’in ticari veya askeri satışları çoğunlukla doğrudan müşteriye yapılmaktadır. HONEYWELL, Türkiye’deki dolaylı satışlarını Dormak İthalat İhracat Mümessillik ve Danışmanlık AŞ aracılığıyla gerçekleştirmektedir.
 - (9) HONEYWELL’in aynı zamanda Honeywell Teknoloji AŞ Serbest Bölge Şubesi ünvanlı bir şubesi de bulunmaktadır. Halka açık bir şirket olan HONEYWELL, herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından tek veya ortak kontrol edilmemektedir.

G.1.2. Devre Konu: Civitanavi Systems SPA (CIVITANAVI)

- (10) Merkezi İtalya’da bulunan CIVITANAVI, küresel düzeyde; havacılık ve savunma sektörleri (deniz, kara, havacılık ve uzay) ile endüstriyel sektörlerde (madencilik, petrol ve gaz, tünelticilik ve yatay sondaj) ataletsel navigasyon, stabilizasyon sistemlerinde ve atalet ölçüm birimlerinde kullanılan ataletsel sensörlerin tasarımı, geliştirilmesi, üretimi ve ticareti ile aynı sektörlerdeki şirketlere danışmanlık hizmetinin verilmesi alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (11) CIVITANAVI, hem Fiber Optik Jiroskop (FOG) hem de Mikro Elektro Mekanik Sistemler (MEMS) teknolojisine dayanan uydu navigasyon cihazlarıyla (GPS) entegre edilmiş üst düzey atalet sistemleri sunmaktadır. CIVITANAVI faaliyetlerini İtalya’daki üretim merkezlerinde yürütmektedir.
- (12) CIVITANAVI Türkiye pazarında aktif olarak faaliyet göstermekte olup en büyük müşterileri ve iş ortakları Türk pazarında bulunan ve özellikle havacılık ve savunma sanayinde faaliyet gösteren bazı Türk şirketleridir. CIVITANAVI Türkiye’de akdettiği ikili anlaşmalar doğrultusunda; (.....) ürün tedarikinde bulunmaktadır.

(13)

(.....TİCARİ SIR.....)

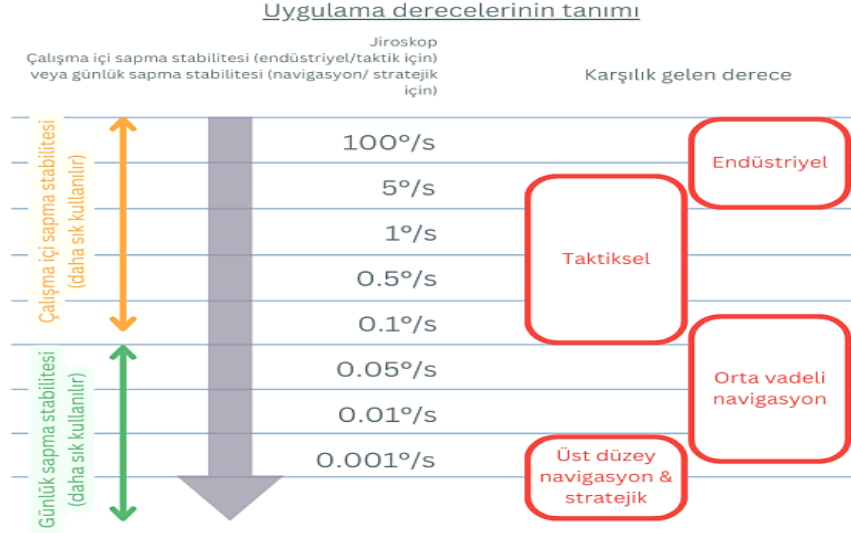
G.2. İlgili Pazar

G.2.1. Sektöre İlişkin Genel Bilgiler

- (14) Bildirime konu işlem kapsamında, devre konu CIVITANAVI temel olarak atalet sistemlerinin üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. Atalet sistemleri; ivmeölçer, jiroskop, atalet ölçüm birimi (IMU) ve ataletsel navigasyon sistemlerinden (INS) oluşmaktadır. Atalet sensörleri bir nesnenin ivmesini ve açısal hızını birbirine dik üç eksen boyunca ölçmektedir. Bu sensörlerden *ivmeölçer*, bir nesnenin uygun ivmesini ölçen bir cihazken *jiroskoplar* ise doğrusal veya açısal momentum/açısal hızdaki değişiklikleri ölçen atalet sensörleridir.
- (15) *Atalet ölçüm ünitesi (IMU)*, üç eksene yerleştirilerek aracın ivmelenmesini ölçen üç adet ivmeölçer, yine aynı eksenlere yerleştirilmiş temel olarak aracın kendi eksenleri etrafındaki dönülerini ölçen üç adet dönüölçer ve bu sensörlerden gelen verileri işleyen elektronik donanım ve yazılımdan oluşan birimdir.
- (16) *Ataletsel navigasyon (INS)*, birlikte monte edildiğinde IMU olarak adlandırılan sensörlerin (3 adet dönüölçer ve 3 adet ivmeölçer) çıktılarını entegre ederek konum, hız ve yönelim hesaplama işi olarak tanımlanmaktadır. Bu işi yapan sistemlere ise ataletsel navigasyon sistemi-INS denilmektedir. Dolayısıyla INS, navigasyon denklemlerini çalıştıran bir ataletsel ölçüm ünitesini (IMU) entegre etmekte olup GPS/GNSS/GLONASS çipi ve hesaplama yeteneği ile birleştirilerek kullanılmaktadır.
- (17) Atalet sensörleri gerekli stabiliteye ve son kullanım uygulamasına göre üst düzey ve alt düzey sensörler olarak ikiye ayrılmaktadır:
- Düşük seviye atalet sensörleri: tüketici seviye (tüketicinin telefonu çevirdiğinde ekranın dönmesini sağlayan sensörler) ve endüstriyel seviye (hava yastığının patlamasını sağlayan sensörler),
 - Üst seviye atalet sensörleri: taktik seviye (kısa menzilli füzeler), navigasyon seviye (balistik füze sistemleri) ve stratejik seviye (500 km üzeri menzili olan füzeler, seyir füzeleri, denizaltılar, uzaya çıkacak ürünlerde, F16 gibi savaş uçaklarında kullanılan ürünler).
- (18) Bu kapsamda üst düzey atalet sensörleri çok daha hassas ölçüm yapmakta ve çoğunlukla akıllı mühimmat, uçak dinamiği kontrolü, çarpışma algılama, uçaklarda koltuk fırlatma sistemi ve mikro yerçekimi ölçümü gibi askeri ve havacılık uygulamalarında kullanılmaktadır. Alt düzey atalet sensörleri ise düşük kararlılık sunmakta ve sapma payları daha yüksek seviyelerde gerçekleşmektedir. Bu kapsamda alt düzey sensörler yüksek hassasiyete gerek duyulmayan endüstriyel ve tüketici uygulamalarında daha düşük maliyetle kullanılabilir. Örneğin giyilebilir cihazlar, oyun kontrolleri, cep telefonları ve otomotiv gibi çeşitli alanlarda alt düzey atalet sensörleri tercih edilmektedir.
- (19) Atalet sensörleri için yapılan alt düzey-üst düzey sınıflandırmasının yanı sıra ilgili sektörde başkaca sınıflandırmalar da yapılabilmektedir. Bu sınıflandırmalara göre atalet sensörleri; tüketici seviye, endüstriyel seviye, taktik seviye, orta vadeli

navigasyon seviye, üst düzey navigasyon-stratejik seviye olmak üzere beş sınıfa ayrılabilir. Aşağıda, atalet sensörlerinin performans düzeylerine veya sapma stabilitesine göre sınıflandırılmasına ilişkin görsel yer almaktadır.

Görsel-1: Atalet Sistemlerinin Sınıflandırılması

Kaynak: Cevabi Yazı, YOLE Intelligence/High-End Inertial Sensing 2022, Market and Technology Report (Yole Raporu)

- (20) İlgili görselde yer alan Yole Raporu¹ sınıflandırmasına göre, tüketici seviye ve endüstriyel seviye ürünler alt düzey atalet sensörleri grubu içerisinde yer alırken taktik, navigasyon ve stratejik seviye ürünler ise üst düzey atalet sensörleri olarak bilinmektedir. Üst düzey atalet sensörleri saatte yaklaşık 50 dereceden daha iyi bir stabilite kararlılığı sergilerken, alt düzey sensörler bu eşikten daha az bir stabilite kararlılığı göstermektedir. Ayrıca, üst düzey navigasyon-stratejik sensörler olarak bilinen 0,010 derece/saatten daha az stabilite kararlılığına sahip sensörler de bulunmaktadır. Alt düzey atalet sensörleri daha düşük kararlılık sunmakta ve genellikle lazer teknolojisine (MEMS) dayanmaktadır.
- (21) Her bir segment için farklı teknolojiler kullanılmakta; ilgili teknolojiler de kendi içerisinde mekanik, fiber optik jiroskop (FOG), halka lazer jiroskop (RLG), hemisferik rezonatör jiroskop (HRG), lazer teknolojisi (MEMS) ve ayrıca gelişmekte olan yeni teknolojilerden kuantum tabanlı teknolojiler ve fotonik teknoloji şeklinde ayrılmaktadır. Her bir teknolojinin üretim yöntemi birbirinden çok farklı olmakla birlikte, her bir teknoloji ile farklı performans seviyelerine sahip ataletsel sensörler üretilebilmektedir. Devralan HONEYWELL, lazer teknolojisi (MEMS) kullanarak atalet sensörleri üretmekte; devre konu CIVITANAVI ise FOG teknolojisini kullanmaktadır. Bu kapsamda FOG teknolojisinin hem daha az maliyetli hem daha fonksiyonel olması sebebiyle lazer teknolojiye sahip ürünlerin pazar payı düşüş göstermekte; ilgili ürünlerin yerini FOG teknolojiyi haiz ürünler almaktadır.

(22)

(.....TİCARİ SIR.....)

¹ YOLE Intelligence, High-End Inertial Sensing 2022, Market and Technology Report

- (23) Ataletsel sensörlerden hassasiyeti yüksek olanlar özellikle savunma sanayii ve havacılık sektörlerinde kullanılmaktadır. Bu sensörler akıllı mühimmatların en önemli parçalarından biri olduğundan özellikle yüksek hassasiyetli (taktik seviye ve üzeri) ataletsel sensörlerin satışlarında genellikle satıcı ülkenin yetkili makamlarından ihracat izinleri alınması gerekmektedir.
- (24) Savunma sanayinde endüstriyel, taktik, navigasyon ve stratejik seviye atalet sensörlerin kullanım alanlarına ve performanslarındaki farklılıklara ise aşağıdaki özet tabloda yer verilmektedir:

Tablo-1: Atalet Sistemlerinin Sınıflandırılmasındaki Farklılıklar

Seviler	Dönüölçer sabit kayma	İvmeölçer sabit kayma	Navigasyon Doğruluğu (Desteksiz)	Fiyat (USD)	Kullanıldığı Platformlar
Endüstri Seviye	> 5 °/saat	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Taktik Seviye	0.1-5 °/saat	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Navigasyon Seviye	< 0.01 °/saat	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Stratejik Seviye	< 0.001 °/saat	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: (.....) Cevabi Yazı

- (25) Bunlara ek olarak taraflardan gelen cevabi yazılarda, ilgili alanda alıcının satın alma kararında; atalet sensörünün ağırlığı, gücü, boyutu, güvenilirliği, sertifikasyonu, istikrarı, temin süresi, fiyatı, teknik yeterliliği (performansı) ve alım yapılan ülkenin tabi olduğu ihracat rejimi ile ülke politikasının dikkate alındığı belirtilmektedir.
- (26) Ürünler temin edilirken teklif ve sipariş süreci yürütülmektedir. Yurt dışı alımlarda ülke ve firma bazında oluşan gerekliliklere göre ithalat izni ve/veya ithalat şartnamesi hazırlanmaktadır. Ürünlerin ihraç lisansına tabi olması durumunda ayrıca imzalı son kullanıcı belgesi talep edilmektedir. Üretici/satıcı firma müşteri tarafından imzalanan son kullanıcı belgesi ile kendi ülkesindeki yetkili ihracat kontrol otoritesine ihraç lisansı başvurusunda bulunmaktadır.
- (27) Diğer yandan sektörde akdedilen teknoloji transferi anlaşmaları aracılığıyla pazarda yeni oyunculara alan açılabilir. Bu kapsamda pazarın yerli ve yabancı teşebbüslerden oluşan rekabetçi bir yapıya sahip olduğu ve pazara girişlerin kolay olduğu görülmektedir. İlgili pazarda küresel çapta faaliyet gösteren oyunculardan bazıları; Northrop Grumman Corp. (NORTHROP GRUMMAN), Safran SA (SAFRAN), KVV Industries, China Aerospace Science and Technology Corp., Kearfott Corp., ECA Group (iXblue), GEM Electronics Co. Ltd, Emcore Corp., Cielo Inertial Solutions Ltd. olarak sıralanabilecektir.
- (28) Devre konu CIVITANAVI'nin Türkiye'deki tüm müşterileri savunma sanayinde yer alan teşebbüslerdir. (.....).

(29)

(.....TİCARİ SIR.....)

(30)

(.....TİCARİ SİR.....)

- (31) (.....). Savunma sanayi firmaları proje bazlı çalışmakta olup ilgili projelerde kullanılacak malzeme alımları, proje türü ve gereksinimlere göre teklif/ihale ya da sözleşmeler ile gerçekleştirilmektedir. Örnek olarak ataletsel sensör birimleri içerisinde kullanılan ivmeölçer alım sürecini anlatmak gerekirse, tasarım sırasında isterleri sağlayacağı düşünülen birimler için AR-GE alımları yapılmakta ve performans ölçümü ve doğrulama faaliyetleri sonrasında sistemin bileşenlerine bu kalemler eklenmektedir ve seri üretim ihtiyaçlarına yönelik alım süreci teklif ve sipariş süreci ile yönetilmektedir.
- (32) Savunma sanayinde genel olarak alımlar ihale süreçleri ile yürütülmektedir. İhalelere, ihale şartnamesine uygun ürünü bulunan yerli veya yabancı birçok teşebbüs katılım sağlayabilmektedir. Bu kapsamda küresel pazardaki oyuncular da Türkiye’de faaliyet gösteren oyunculara rakip olabilmektedir. Diğer yandan savunma sanayi alanında teşebbüsler ürünlerinin satışını ihaleye katılım sağlamaksızın doğrudan (distribütörler aracılığıyla) müşteriye satış yöntemiyle de gerçekleştirebilmektedir.
- (33) Savunma sanayinde hammadde ve parça tedarik süreçleri bakımından ülkeden ülkeye değişen ayrı ihracat/ithalat rejimlerine tabi olunmaktadır. Bu sebeple Türkiye’de veya herhangi bir ülkede savunma sanayide kullanılabilecek bir ürünün ihraç edilecek olması durumunda, bu ürünün kendine özgü tasarım ve stratejik verileri barındırması nedeniyle ilgili ürünün tedarikçisinin bulunduğu ülkenin ihracat rejimi kapsamında bu ülkenin ilgili makamlarından onay alınmasına ilişkin süreçler gündeme gelebilmektedir. Amerikan ihracat rejimi bunların en katı örneklerinden olup benzer ihracat rejimleri Avrupa Birliği’ne (AB) üye ülkelerde de bulunmaktadır.
- (34) HONEYWELL’in mukim olduğu ABD’de; ihracat kontrolü amacıyla, atalet sensörleri hem ABD Dışişleri Bakanlığı-Uluslararası Silah Trafiki Düzenlemeleri (ITAR) kapsamında ABD Mühimmat Listesi’nde (savunma ve askeri son kullanım) hem de ABD Ticaret Bakanlığı-İhracat İdaresi Düzenlemeleri (EAR) kapsamında Ticaret Kontrol Listesi’nde (ikili kullanım ve ticari kontroller) tanımlanmaktadır. ABD Mühimmat Listesi’nde belirtilen teknik parametrelere göre tanımlanan sensörlerin Türkiye’ye ihracatı için ITAR lisansı gerekmektedir. EAR Ticaret Kontrol Listesi’nde tanımlanan sensörlerin Türkiye’ye ihracatı için de ABD Ticaret Bakanlığı ihracat lisansının alınması gerekmektedir. Buna ek olarak, ABD ihracat kontrolleri bölge dışı olup nihai müşteriye teslim edildikten sonra ABD dışında bile ABD menşeli ürünler için geçerli olmaya devam etmektedir. Bu durum ABD dışındaki şirketler için ilave mevzuata uyum gereklilikleri ve yükleri yaratabilmektedir. Bu nedenle, özellikle ABD dışındaki birçok nihai müşteri, ABD ihracat kontrollerine tabi olmayan, ITAR ve EAR kontrollü olmayan sensörleri tercih edebilmektedir.
- (35) Diğer yandan Avrupa Birliği ve İtalya Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı (UAMA) tarafından yönetilen ticaret düzenlemeleri kapsamında ve son mevzuat değişikliklerinin ardından, AB şirketlerinin ve AB dışındaki iştiraklerinin, özellikle “Ortak Yüksek Öncelikli” (*Common High Priority*) ürünlere (atalet sensörleri dahil) ve ilgili teknik bilgilere odaklanarak ürünlerin ve teknolojinin son kullanım yerini ve niteliğini anlamak için son kullanım/kullanıcı sertifikaları aracılığıyla gerçekleştirilen durum

tespiti (*due diligence*) yapmaları gerekmektedir. Son kullanım sertifikaları genellikle işlemlere bağlı olmaktadır. Ürünlerde/teknolojide, son kullanımda veya son kullanıcıda bir değişiklik olmadığı sürece güncellenmeleri gerekmemektedir. Bildirim gerekliliklerinin uygulanıp uygulanmayacağı, işlemdeki değişikliğin niteliğine (örneğin yeni üçüncü tarafların, ürünlerin ve son kullanım alanlarının eklenmesi gibi) göre belirlenmektedir.

G.2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (36) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'da (İlgili Pazar Kılavuzu) 2010/4 sayılı Tebliğ'e atıfta bulunarak ilgili ürün pazarının tespitinde dikkate alınacak unsurlar belirtilmektedir. Buna göre, belirli bir ürün ve söz konusu ürünle yüksek ikame edilebilirliği olan diğer ürünlerden oluşan pazar, ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır. Böylelikle, bir ürünün diğer bir ürünle aynı pazarda yer alabilmesi için bu ürünlerin tüketici gözünde nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından benzer olmaları ve birbirleriyle ikame edilmeleri gerekmektedir.
- (37) Bununla birlikte, ilgili ürün pazarının tanımlanmasında sadece talep ikamesi kullanılmamakta, eşdeğer etkisi olması durumunda arz ikamesi de dikkate alınmaktadır. İlgili Pazar Kılavuzu'nun arz ikamesine ilişkin kısmında belirtildiği üzere; *"Tedarikçilerin, göreceli fiyatlarda meydana gelecek küçük ve kalıcı artışlar karşısında üretimlerini başka ürüne kaydırabilmeleri ve bunları kısa dönemde kayda değer ek maliyetlere ve risklere katlanmak zorunda kalmadan pazarlayabilmeleri"* durumunda arz ikamesinin mevcudiyetinden bahsedilebilmektedir.
- (38) İlgili ürün pazarının tespiti amacıyla, işlem taraflarından edinilen bilgilerin yanında ilgili pazarın alt ve üst seviyelerinde faaliyette bulunan teşebbüslerle de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu araştırmalar sonucunda elde edilen bilgiler kapsamında, işlem taraflarının faaliyetleri arasında yatay seviyede örtüşme görülen tek ana pazarın atalet sensörleri/sistemleri pazarı olduğu ve bunların kendi içerisinde alt düzey ve üst düzey atalet sensörleri/sistemleri olarak ikiye ayrıldığı anlaşılmaktadır. Taraflardan CIVITANAVI'nin yalnızca üst düzey atalet sensörleri pazarında faaliyeti bulunduğundan alt düzey atalet sensörleri pazarı özelinde herhangi bir örtüşme ortaya çıkmayacaktır.
- (39) Bununla birlikte pazarın hassasiyet derecesine/gösterdiği performansa göre "tüketici seviye atalet sensörleri", "endüstriyel seviye atalet sensörleri", "taktiksel seviye atalet sensörleri", "navigasyon seviye atalet sensörleri" ve "stratejik seviye atalet sensörleri" olmak üzere beş pazara ayrılabilmesi, bu pazarlardan tüketici ve endüstri seviye atalet sensörlerinin alt düzey sensörler grubuna girdiği, bu nedenle CIVITANAVI'nin faaliyetinin bulunmadığı bu alt pazarlar özelinde herhangi bir örtüşmenin söz konusu olmayacağı tespit edilmiştir. Öte yandan ataletsel sensörler/sistemler hitap ettiği kullanıcıya/sektöre göre ise "askeri/savunma/uzay sektörlerinde kullanılan atalet sensörleri", "ticari hava araçları ve teknolojilerinin geliştirilmesi sektöründe kullanılan atalet sensörleri" ve "tüketici elektroniği ve endüstri sektörlerinde kullanılan atalet sensörleri" olarak üç pazara ayrılabilir. Aşağıda söz konusu her bir ürün ya da ürün grubuna ilişkin açıklamalara ve bunların neden mevcut dosya kapsamında ilgili ürün pazarı olarak tayin edilebileceğine dair değerlendirmelere yer verilmektedir.
- (40) Temel olarak bir nesnenin ivmesini ve açısal hızını birbirine dik üç eksen boyunca ölçen atalet sensörlerinin çeşitli alt kırımlarda ele alındığı görülmektedir. Bildirim formunda yer verilen ayrımlardan ilkinin; atalet sensörlerinin sundukları sapma stabilitesinin ölçüldüğü "alt düzey atalet sensörleri" ve "üst düzey atalet sensörleri" alt kırımlarında yer alan ürün ve hizmetler oluşturmaktadır. Yole Raporu'nda sunulan

veriler ışığında, üst düzey atalet sensörlerinin saatte yaklaşık 50 dereceden (deg/saat) daha iyi bir stabilite kararlılığı (bias stability) sunduğu; alt düzey atalet sensörlerinin ise daha düşük kararlılık düzeyine sahip olduğu ve genellikle yüksek hassasiyete ihtiyaç duyulmayan endüstriyel ve tüketici uygulamalarında kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda gemi, uçak ve uzay aracı gibi araçların doğru konum göstergelerini, açısal hızlarını ve doğrusal ivmelerini sağlamak amacıyla ataletsel navigasyon sistemi (INS), navigasyon denklemlerini kullanan ve atalet ölçüm birimini (IMU) entegre eden bir sistem olarak faaliyet göstermektedir. Kullanım durumlarına ve gerekli jiro (gyro) istikrarına bağlı olarak birçok INS bulunmakta; yapılan ayırım nezdinde “üst düzey atalet sensörleri” askeri, savunma, uzay ve ticari havacılık uygulamalarına; “alt düzey atalet sensörleri” ise stabilite hassasiyetine ihtiyaç duyulmayan ve daha düşük maliyetle ürün ve hizmetin geliştirilmesi mümkün olan endüstri ve tüketici uygulamalarına yönelik teknoloji sunmaktadır. Bu bağlamda ilgili ürün pazarı atalet sensörlerinin son kullanım alanları ve hitap ettiği müşteri portföyü özelinde ele alınabilmektedir.

- (41) Bununla birlikte, atalet sensörlerinin sahip oldukları uygulama dereceleri ve kullanım alanlarından hareketle “tüketici seviye atalet sensörleri”, “endüstriyel seviye atalet sensörleri”, “taktiksel seviye atalet sensörleri”, “navigasyon seviye atalet sensörleri” ve “stratejik seviye atalet sensörleri” olmak üzere beş ayrı kırılımda değerlendirilmesi ise ilgili ürün pazarının belirlenmesindeki bir diğer alternatifi oluşturmaktadır.
- (42) Bu bağlamda hassasiyet dereceleri, sapma stabiliteleri ve kullanım alanlarına göre çeşitli alt kırılımlar halinde sunulabilen atalet sensörleri çerçevesinde yapılabilecek ilgili ürün pazarının tespiti bakımından talep ikamesi ve arz ikamesinin birlikte değerlendirilmesi önem teşkil etmektedir.

G.2.2.1. İlgili Ürün Pazarının Talep Yönünden Değerlendirilmesi

- (43) “Tüketici seviye atalet sensörleri”, “endüstriyel seviye atalet sensörleri”, “taktiksel seviye atalet sensörleri”, “navigasyon seviye atalet sensörleri” ve “stratejik seviye atalet sensörleri” olmak üzere beş ayrı kırılımda ifade edilebilecek atalet sensörleri; nitelik itibarıyla birbiri ile ikame edilemeyecek hizmetlerden oluşmaktadır. Performans seviyeleri farklı olan ataletsel ürünler temelde aynı işlevi (hareket ölçümü) yerine getiriyor olsa da, performanslarına bağlı olarak, bu işlevi farklı kalitede gerçekleştirmektedirler. Ayrıca ürünlerin boyutları, maliyetleri, enerji ihtiyaçları, bakım/idame gereksinimleri vb. parametreleri de dikkate alındığında, hassasiyet derecelerine göre üretilen her bir ürünün diğerinin yerine kullanılması ya mümkün değildir veya boyut/maliyet/güç açısından pratik değildir. Bir başka ifadeyle talep taraflı bakış açısıyla söz konusu hizmetlerin farklı fonksiyonları yerine getirdiği ve birbirine ikame olarak görülmediği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda talep tarafından, en genel çerçevede üst düzey ve alt düzey atalet sensörlerine yönelik farklılaşma, üst düzey ve alt düzey atalet sensörlerinin daha özel kırılımları olarak ifade edilebilecek “tüketici seviye atalet sensörleri”, “endüstriyel seviye atalet sensörleri”, “taktiksel seviye atalet sensörleri”, “navigasyon seviye atalet sensörleri” ve “stratejik seviye atalet sensörleri” bakımından da gündeme gelmektedir.
- (44) Anılan sınıflandırmadan ilkin karşılık gelen “tüketici seviye atalet sensörleri”, 50 derece/saat oranından daha düşük bir stabiliteye sahip olup kullanım alanı ve sapma stabilitesi itibarıyla kısmen “endüstriyel seviye atalet sensörleri” ile örtüşmektedir. Anılan atalet sensörlerinin; (.....) kullanıldığı belirtilmektedir.
- (45) Bir diğer alt kırılıma işaret eden “endüstriyel seviye atalet sensörleri” ise, 5 derece/saat oranından daha yüksek bir stabilite sunmakta, (.....) teknolojilerinde kullanılmaktadır.

- (46) 0,1 ilâ 5 derece/saat aralığındaki sapma stabilitesini ölçen “taktiksel seviye atalet sensörleri” ise (.....) gibi alanlarda kullanılmaktadır.
- (47) Bir başka alt kırılım olarak ifade edilebilecek “navigasyon seviye atalet sensörleri” 0,01 ilâ 0,1 derece/saat aralığında stabilite sunmakta; (.....) gibi çeşitli alanlara yönelik tespitlerin yapılabilmesinde kullanılabilmektedir.
- (48) 0,01 derece/saatten daha düşük stabilite sunan ve son grupta yer alan “stratejik seviye atalet sensörleri” ise (.....) çalışmalarında kullanılmaktadır.
- (49) Anılan seviyelerde ürün temin edilmesinde maliyete ayrılan harcama kalemi de etkili olmaktadır. Buna göre geliştireceği ürün ve hizmetler bakımından tüketici seviye atalet sensörüne ihtiyaç duyan tedarikçi; çok daha hassas parametrelerle ölçüm yapan ve bu sebeple mali açıdan çok daha yüksek tutarlarla karşılanabilecek üst düzey navigasyon&stratejik seviye atalet sensörüne yönelmemekte; tedarikçinin atalet sensörü seçiminde kullanım amacı belirleyici olmaktadır.
- (50) Öte yandan atalet sensörlerini talep eden müşteri konumundaki (.....) tarafından sunulan cevabi yazıda; atalet sensörlerini üretebilecek yeterliliğe sahip olan teşebbüslerin seçiminde, ürünün hangi amaç çerçevesinde kullanıldığının da önem taşıdığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda nihai olarak taktik seviye, stratejik seviye ve navigasyon seviye ürünleri ihtiva eden üst düzey atalet sensörleri ile endüstriyel seviye ve tüketici seviye atalet sensörlerinden oluşan alt düzey atalet sensörleri bakımından farklı kriterlerin dikkate alınması suretiyle ilgili ürün pazarının tespit edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bir başka ifadeyle atalet sensörlerinin sahip olduğu hassasiyet ve stabilite dereceleri ile atalet sensörü temin eden tüketicilerin ilgili ürünleri kullanım amaçları ve alanları doğrultusunda incelemede bulunulması gerekmiştir.
- (51) Bu bağlamda konunun atalet sensörü temin eden tüketici profili açısından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Yukarıda ifade edildiği üzere, son kullanım alanı ve tedarikçilerin talepleri doğrultusunda atalet sensörlerinin; temel olarak askeri, savunma ve uzay sanayinde faaliyet gösteren teşebbüsler, ticari hava araçları ve teknolojilerinin geliştirilmesi alanında faaliyet gösteren teşebbüsler ile tüketici elektroniği ve endüstriyel alanda faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından temin edildiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede işlem taraflarından ve sektör oyuncularından alınan bilgilerden, askeri, savunma ve uzay sanayinde faaliyet gösteren teşebbüsler ile ticari hava araçları ve teknolojilerinin geliştirilmesi alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin ağırlıklı olarak üst düzey atalet sensörlerini oluşturan taktik seviye, stratejik seviye ve navigasyon seviye; tüketici elektroniği ve endüstrisinin geliştirilmesi alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin ise temel olarak tüketici seviye ve endüstriyel seviye atalet sensörü temin ettiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede tüketici talebi ve son kullanım alanlarının bir arada dikkate alınması durumunda, ilgili ürün pazarının; “askeri/savunma/uzay sektörlerinde kullanılan atalet sensörleri”, “ticari hava araçları ve teknolojilerinin geliştirilmesi sektöründe kullanılan atalet sensörleri” ve “tüketici elektroniği ve endüstri sektörlerinde kullanılan atalet sensörleri” olarak ele alınabileceği anlaşılmaktadır.
- (52) Bu çerçevede performans seviyeleri farklı düzeyde olan atalet sensörlerinin, her ne kadar hareket ölçümü işlevini yerine getiriyor olsalar da bu işlevin gerçekleşme kalitesi, ürünlerin maliyeti, boyutu, enerji ihtiyacı, bakım/onarım gereksinimi gibi sebeplerle birbiri yerine kullanılmasının pek mümkün ve pratik açıdan elverişli olmadığı ifade edilmektedir.
- (53) Bununla birlikte değinilmesi gereken bir başka husus ise atalet sensörü temin eden sağlayıcıların seçimi bakımından gündeme gelmektedir. Atalet sensörü temin etmeye

ihtiyaç duyan bir tedarikçi ancak kendi sistemleri ile entegrasyonu sağlayabileceği üreticilerden ürün temin edebilmektedir. Bu hususa atalet sensörü temin eden (.....) tarafından da değinilmiş; teşebbüsün ilgili ürünleri tedarik ederken konfigürasyona önem verdiği ve bu sebeple uyum tesis edebileceklerini düşündükleri tek bir teşebbüs ile çalışabildikleri belirtilmiştir.

G.2.2.2. İlgili Ürün Pazarının Arz Yönünden Değerlendirilmesi

- (54) Konunun arz ikamesi bakımından ele alınması durumunda ise, teşebbüslerin faaliyetlerini, hizmet sundukları alandan başka bir alana taşımalarının önünde kayda değer maliyet, zaman, risk vb. engellerin bulunup bulunmadığı incelenmektedir. İlgili Pazar Kılavuzu'nun 15. paragrafında belirtildiği üzere, tedarikçilerin üretimlerini farklı ürünlere kaydırmaları için mevcut maddi ve maddi olmayan mal varlıklarının önemli ölçüde değiştirilmesi, ek yatırımların yapılması, stratejik kararların alınması ve tüm bu işler için önemli zaman harcanması gerekiyor ise pazarın tanımlanması aşamasında arz ikamesi hesaba katılmamaktadır. İncelenen pazarlarda arz ikamesinin bulunup bulunmadığının tespiti bakımından atalet sensörü üreticisi olarak faaliyet gösteren teşebbüslerin hizmet sundukları pazarlardaki alt pazarlar arasında kayda değer maliyet, zaman, risk vb. engellere katlanmaksızın geçiş yapmalarının mümkün olup olmadığının değerlendirilmesi önem arz etmektedir.
- (55) HONEYWELL tarafından sunulan cevabi yazıda; üst düzey atalet sensörlerinin yüksek hassasiyet ve stabiliteye göre tasarlandığı, üretiminin oldukça titiz ve maliyetli bir süreci beraberinde getirdiği; ancak aynı hassasiyetin alt düzey atalet sensörleri bakımından gündeme gelmediği, nitekim alt düzey atalet sensörü üreticilerinin uzun vadeli üretimlere yönelik tasarımlar geliştirmemeleri nedeniyle ürünlerin hata oranlarının yüksek olduğu, bununla birlikte maliyet kalemlerinin ise çok daha düşük olduğu ifade edilmektedir. Alt düzey ve üst düzey atalet sensörleri bakımından karşılaşılan bir diğer husus ise test ve kalibrasyon süreçlerinin farklılığı olup üst düzey atalet sensörlerinin bir platformun kullanıldığı süre zarfının tamamı için performans göstermesi beklenmekte iken; cep telefonlarının ekran sabitlemesi gibi alanlarda kullanılan alt düzey atalet sensörlerinin, anlık hareketlerin ölçümü bakımından işlevini göstermesinin yeterli görüldüğü belirtilmekte; bu bağlamda üst düzey atalet sensörlerinde elektronik parçaların uzun süreli dayanaklılığının test edilmesi, her sensörün aşırı titreşim/şok altında karakterizasyonu, elektromanyetik girişim karakterizasyonu gibi konular bakımından daha fazla özen gösterildiği; üst düzey atalet sensörü üretiminde daha geniş test ve kalibrasyon donanımına ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir.
- (56) Buna ek olarak üst düzey ve alt düzey atalet sensörlerin üretimi bakımından tasarım, malzeme, test ve kalibrasyon süreçlerindeki farklılığın finansal yeterlilik ve uzmanlaşma konularına da yansıdığı belirtilmektedir. Bu çerçevede üst düzey atalet sensörü üreticisinin alt düzey atalet sensörü pazarında ya da alt düzey atalet sensörü üreticisinin üst düzey atalet sensörü pazarında üretim yapmasının teknik ve mali açıdan çok ciddi zorlukları barındırdığı ifade edilmektedir. Buna karşın sektör oyuncularından alınan bilgiler sonucu; atalet sensörlerine yönelik talebin “tüketici seviye atalet sensörleri”, “endüstriyel seviye atalet sensörleri”, “taktiksel seviye atalet sensörleri”, “navigasyon seviye atalet sensörleri” ve “stratejik seviye atalet sensörleri” şeklinde olması nedeniyle üretim süreçlerinin de anılan seviyelere özel olarak geliştirildiği, dolayısıyla bahse konu tasarım, malzeme, test kalibrasyon, uzmanlaşma, finansal yeterlilik gibi farklılıkların esasen her bir alt kırılım bakımından geçerli olduğu; bir başka ifadeyle atalet sensörlerinin hassasiyet ve stabilite derecelerine göre yapılan ayrımların, arz için gerekli görülen tasarım, malzeme, test ve kalibrasyon süreçlerinde

oldukça farklılık yarattığı; anılan atalet sensörlerinden sadece bir tanesi ya da birkaç tanesinin üretiminin geliştirilebildiği, bu bağlamda bazı atalet sensörü üreticilerinin bir ya da birkaç hizmetin sunulması konusunda uzmanlaşabildiği; örneğin tüketici seviye atalet sensörü üreticisinin, kısa bir zaman zarfında ve düşük maliyet kalemleri ile üst düzey navigasyon stratejik seviye atalet sensörü üretimi gerçekleştirmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

- (57) Söz konusu durumun bir başka boyutunun ise atalet sensörü üretiminde kullanılan teknolojiler ile bağlantılı olarak açıklanması gerekmektedir. Halka lazer jiroskop (RLG) olarak anılan teknoloji, en üst seviyede sağlam ve güvenilir bir teknoloji olarak bilinmekte ve bu teknoloji dikkate alınarak gerçekleştirilen üretimin ilerlemesiyle sistemin daha kompakt hale geldiği belirtilmektedir. Hemisferik rezonatör jiroskop (HRG) teknolojisi endüstriyel ve havacılık uygulamalarında başvurulmuş ve adaptif olmayan pazarlarda kullanılan bir teknoloji olarak ifade edilmektedir. MEMS teknolojisinin ise, performans artırma arayışında olduğu ve saf atalet navigasyonu için kullanılmadığı ancak bazı yardımcı sensörlerle işlev gösterebildiği belirtilmektedir. Halihazırda CIVITANAVI'nin sahip olduğu ve devrin gerçekleşmesi halinde HONEYWELL'in bünyesine katmayı planladığı FOG teknolojisi ise bakım gereksiniminin az oluşu ve performansının yüksek oluşu ile dikkat çekmektedir. Söz konusu teknolojilere ek olarak kuantum tabanlı ve fotonik teknolojiler aracılığıyla da atalet sensörü üretimi gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Söz konusu teknolojiler hakkında özet bilgiler ise aşağıda şematize edilmektedir:

Görsel 2: Atalet Sensörü Üretiminde Kullanılan Teknolojiler

	RLG	FOG	HRG	MEMS
Avantajları	- Yüksek performans (doğruluk/stabilite) - Güçlü T stabilitesi - Basit Elektronikler - Büyük dinamik aralığı - Kusursuz ölçek faktörü	- Yüksek performans (doğruluk/stabilite) - İyi fiyat/performans ve performans/hacim oranı - Düşük gürültü - Yüksek MTBF - Hızlı açılma süresi - Bakım gereksinimi olmaması	- Yüksek performans (doğruluk/stabilite) - Küçük ve hafif - Zorlu ortamlara uyumlu (vakum, yüksek sıcaklık)	- Çok küçük ve hafif (düşük SWaP) - Çok düşük maliyetli - Düşük işletme maliyetleri - Sıcaklık dengesi
Dezavantajları	- Yüksek gerilim cihazı - Akustik gürültü (mekanik dither nedeniyle) - Yüksek üretim maliyeti (yoğun sermaye ekipmanı)	- Çevresel hassasiyeti gidermek için fotonik bileşenlerin ve teknolojinin kontrolünü ve ustalığını gerektirir - Yüksek performanslı kapalı döngü FOG için karmaşık elektronikler gereklidir	- Sadece çok üst düzey uygulamalar (stratejik sınıf) için sanayileşmiştir ve şimdi daha alt uçlara (navigasyon, taktik sınıf) gitmektedir - Derin temel teknoloji bilgisi gerektirir (yeni oyuncular için giriş engeli)	- Si-MEMS için sınırlı performans aralığı (Q-MEMS daha iyi performans gösterir) - Yüksek ARW gürültüsü

Kaynak: Yole Raporu

- (58) Bu bağlamda çeşitli stabilite ve hassasiyet tespitine hizmet eden atalet sensörleri üretiminde kullanılan teknolojilerin farklı avantaj ve dezavantajlara sahip olduğu görülmekte; atalet sensörü üretiminde tercih edilen teknolojiden ziyade sensöre kazandırılacak stabilite ve hassasiyet önem taşımaktadır. Bir başka ifadeyle farklı teknolojilerin kullanılmasıyla aynı hassasiyet seviyesine sahip olan atalet sensörlerinin üretimi mümkün olabilmektedir. Ancak anılan teknolojilerin her biri farklı yazılım, donanım, ekipman gibi teknik ve mali süreci beraberinde gerektirmekte, bahse konu teknolojiler arasında geçiş sınırlı bir seviyede seyretmektedir. Teşebbüsler tarafından sunulan cevabi yazılarda da bu hususa dikkat çekilmekte; FOG, RLG, HRG ve MEMS gibi kendine özgü üretim aşamaları ve tasarımları barındıran teknolojilerden herhangi

birine sahip olan teşebbüsün, bir başka teknoloji vasıtasıyla üretim gerçekleştiremeyeceği ifade edilmektedir. Bu bilgilere ek olarak, atalet sensörlerinin imalat süreçlerini performans seviyeleri ile ilişkilendirmenin doğru olmayacağı, örneğin, halka lazer teknolojisi (RLG) veya fiber optik (FOG) teknolojisi ile üretilen ataletsel sensörlerin taktik, navigasyon ve stratejik seviye performanslara sahip varyantları bulunduğu gibi, MEMS teknolojisi ile üretilen ataletsel sensörlerin de endüstriyel, taktik ve navigasyon seviye performanslara sahip varyantlarının bulunduğu, her bir teknolojinin üretim yönteminin birbirinden çok farklı olmakla birlikte, her bir teknoloji ile farklı performans seviyelerine sahip ataletsel sensörlerinin üretilibildiği belirtilmiştir.

- (59) Bildirim formu ile HONEYWELL tarafından sunulan cevabi yazılarda, söz konusu teknolojilerin hiçbirinin vazgeçilmez olmadığı ifade edilse de sektör oyuncularını ile yapılan görüşmelerde sağlayıcıların üretimlerini genellikle bir teknolojiye özgüleyebildikleri, söz konusu teknolojiler çerçevesinde geliştirdikleri ürünlerin de farklılaşabildiği ifade edilmektedir. Tüm bu açıklamalar ışığında konuya arz yönünden yaklaşıldığında, sağlayıcıların belirli teknolojiler vasıtasıyla gerçekleştirdikleri üretimde başvurulan teknolojiler arası geçişin de maliyetli ve uzun zamana yayılabildiği değerlendirilmektedir².
- (60) Tüm bu açıklamalar ışığında, gerek arz yönünden gerekse de talep yönünden “tüketici seviye atalet sensörleri”, “endüstriyel seviye atalet sensörleri”, “taktiksel seviye atalet sensörleri”, “navigasyon seviye atalet sensörleri” ve “stratejik seviye atalet sensörleri” bakımından ikame ilişkisinin mevcut olmadığı değerlendirilmekte ve nihai olarak ilgili ürün pazarının “tüketici seviye atalet sensörleri”, “endüstriyel seviye atalet sensörleri”, “taktiksel seviye atalet sensörleri”, “navigasyon seviye atalet sensörleri” ve “stratejik seviye atalet sensörleri” olmak üzere beş ayrı pazar çerçevesinde ele alınabileceği değerlendirilmektedir. Bununla birlikte tüketici talebi ve son kullanım alanlarının bir arada ele alınması durumunda, ilgili ürün pazarı; “askeri/savunma/uzay sektörlerinde kullanılan atalet sensörleri”, “ticari hava araçları ve teknolojilerinin geliştirilmesi sektöründe kullanılan atalet sensörleri” ve “tüketici elektroniği ve endüstri sektörlerinde kullanılan atalet sensörleri” olarak da belirlenebilecektir.

G.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (61) İlgili coğrafi pazarın belirlenmesinde, ilgili mal ve hizmetlerin özellikleri ile tüketici tercihleri bakımından giriş engellerinin, ilgili bölge ile komşu bölgeler arasında teşebbüslerin pazar payları veya mal ve hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir farklılığın olup olmadığı gibi unsurlar dikkate alınmaktadır. İlgili ürünler bakımından Türkiye genelinde rekabet koşullarının birbirinden farklılaştığı bölgeler söz konusu olmadığından ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

G.3. Alıcı ve Rakip Konumundaki Teşebbüslerden Edinilen Bilgiler

- (62) İnceleme sürecinde sektörde faaliyet gösteren atalet sensörleri ve sistemleri alıcıları olan (.....), (.....), (.....), (.....), (.....) vb. çok sayıda oyuncudan bilgi ve belge talep edilmiş, ayrıca (.....), (.....), (.....), (.....), ve (.....) yetkilileri ile görüşmeler yapılmıştır.

G.3.1. Hem Alıcı ve Hem de Rakip Olan Teşebbüslerden Edinilen Bilgiler

² Avrupa Komisyonu (Komisyon) da UTC/ROCKWELL COLLINS kararında (Case M.8658-UTC/ROCKWELL COLLINS) ilgili ürün pazarını “Uçak navigasyon sistemlerinde kullanılmak üzere üst düzey IMU’lar”, “alt düzey askeri IMU’lar” ve “tüketici elektroniği için IMU’lar” olarak alt bölümlere ayırmıştır. Kararda tartışılan diğer seçenek ise stratejik, navigasyon, taktik, endüstriyel ve tüketici olarak bölümlere ayırmakken nihayetinde pazar tanımı açık bırakılmıştır.

G.3.1.1. (.....) Edinilen Bilgiler

(63) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle;

(.....TİCARİ SIR.....),

hususları ifade edilmiştir.

G.3.1.2. (.....) Edinilen Bilgiler

(64) (.....) gelen sayılı cevabi yazıda özetle,

(.....TİCARİ SIR.....)

hususları ifade edilmiştir.

G.3.2. Yalnızca Rakip Konumunda Olan (.....) Edinilen Bilgiler

(65) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda;

- Teşebbüsün mikro-elektro mekanik sistemler (MEMS) teknolojisi ile ataletsel sensör üretimi üzerine faaliyet gösterdiği, MEMS dönüölçer, ivmeölçer, ataletsel ölçüm birimi (AÖB) vb. ataletsel sensörlerin tamamen yerli olacak şekilde tasarlandığı, (.....),
- Ataletsel ölçüm birimleri ve ataletsel navigasyon sistemlerinin; tüketici elektroniği, otomotiv sektörü, medikal ve endüstriyel sektör ve telekomünikasyon sektörleri dışında savunma sanayi ve havacılık uygulamalarında kullanılan kritik komponentler olduğu, ataletsel sensörlerinin performanslarına göre endüstriyel, taktik, navigasyon ve stratejik olmak üzere dört sınıfta değerlendirilebildiği,
- Savunma sanayi ve havacılık uygulamaları dışındaki sektörlerde endüstriyel performans seviyesinin yeterli olduğu ve bu uygulamalardaki sensörlerin genellikle platform stabilizasyonu ile GPS destekli navigasyon amacıyla kullanıldığı,
- Navigasyon uygulamalarında ihtiyaç duyulan ataletsel sensörler için performans seviyelerinin gereksinim duyulan navigasyon süresine bağlı olduğu, savunma sanayi ve havacılıkta kısa süreli taktik füzelerden uzun süreli kıtalararası balistik füzelere kadar farklı performans seviyelerinin gerekli olduğu,
- Performans seviyeleri farklı olan ataletsel ürünlerin temelde aynı işlevi (hareket ölçümü) yerine getirmesine karşın performanslarına bağlı olarak, bu işlevi farklı kalitede gerçekleştirdikleri, ürünlerin boyutları, maliyetleri, enerji ihtiyaçları, bakım/idame gereksinimleri vb. parametreler de dikkate alındığında, hassasiyet

derecelerine göre üretilen her bir ürünün diğerinin yerine kullanılmasının mümkün olmadığı ya da boyut/maliyet/güç açısından pratik olmayacağı,

- Ataletsel sensörlerin performans seviyelerinin üretim süreçleriyle doğrudan ilişkilendirilemeyeceği, ürünlerin satış koşullarını etkileyen çok fazla parametrenin bulunduğu,
- İlgili ürünler için yapılan ihracatlar bakımından ihracat kontrolleri, düşük maliyet gerektiren uygulamalar için sensör maliyeti, küçük platformlara yönelik uygulamalar için sensör boyutu ve güç tüketimi, görev-kritik uygulamalar için sensörün performans seviyesi ve son olarak çok yüksek adetli üretim gerektiren uygulamalar için üretim kapasitesi ve teknolojinin buna uygunluğu gibi konuların satış koşullarını etkilediği,
- (.....),
- FOG, RLG, HRG, MEMS teknolojilerinin birbirinden oldukça farklı olduğu, bu teknolojilerden herhangi birine sahip olduktan sonra, diğer teknolojilerden herhangi birinin de kolaylıkla geliştirilebileceğinin düşünülmesinin yanlış olduğu, bu teknolojilerin her birinin kendine has tasarım/üretim tekniklerinin ve inceliklerinin bulunduğu,
- Son kullanıcı belgesi sunulmaksızın herhangi bir ataletsel sensör sağlayıcısından ürün tedarik edilmesi durumunun sadece düşük adetli siparişler için mümkün olabildiği, sipariş adetleri arttıkça tüm üreticilerin müşterilerinden son kullanıcı belgesi talep ettiği, bu belgedeki kullanıcı ve kullanım bilgilerinin sensör sağlayıcısına bildirilmeden değiştirilmesi durumunda bu değişikliği yapan kurumun hukuken sorumlu olacağı ve bu durumun tespiti halinde uyumsuzluk nedeniyle uluslararası yaptırımlarla karşılaşılabilceği,
- (.....)

hususları ifade edilmiştir.

G.3.3. Yalnızca Alıcı Konumunda Olan Teşebbüslerden Edinilen Bilgiler

G.3.3.1. (.....) Edinilen Bilgiler

(66) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle;

- (.....),
- (.....)

ifade edilmiştir.

G.3.3.2. Diğer Müşterilerden Edinilen Bilgiler

(67) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle;

- Teşebbüsün Türkiye’de lisanslı bakım onarım modifikasyon kuruluşu olup uçaklara bakım ve onarım hizmeti verdiği, ataletsel ölçüm biriminin "ataletsel navigasyon sistemi”nin (ANS) ana ünitesi olduğu, ANS’nin havacılık alanında farklı isimlerle ve teknik özelliklerle hem sivil hem askeri havacılık alanında döner kanat ve sabit kanat hava araçlarının navigasyon sistemlerinin konfigürasyonunda yer aldığı, hava araçlarının konfigürasyonunda yer alan ANS ve bileşenlerinin genel olarak sistem üreticisi olan HONEYWELL'den tedarik edildiği,

- Sistem içerisinde yer alan alt sistemlerin/ünitelerin farklı üreticilerinin de bulunduğu ve ihtiyaç halinde alım yapılabilirdiği, ITAR regülasyonlarının devlet hava araçlarında kullanılan ABD menşeli sistem ve cihazları bağlaması dolayısıyla sivil havacılık alanında ITAR kapsamında izne tabi sistem/cihaz bulunmadığı

hususları ifade edilmiştir.

(68) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle;

- Atalet sensörlerinin yalnızca HONEYWELL'den temin edildiği, teşebbüs tarafından atalet sensörlerinin alımında ilgili ürünün sertifikasyona sahip olması ve tedarikçinin güvenilirliği hususlarının önem taşıdığı, atalet sensörlerinden modlu ve yeni nesil sistem içeren modellerin yalnızca HONEYWELL'den temin edilebildiği,
- Tedarik koşullarında herhangi bir değişiklik yaşanması durumunda değişim maliyetlerinin yükselebileceği, bugüne kadar yalnızca HONEYWELL konfigürasyonu ile çalışıldığı, ürün seçiminde sertifikasyon, güvenilirlik, teslim süresi ve maliyetin göz önünde bulundurulduğu, satın alım sözleşmelerinde belirlenmiş spesifik bir sürenin bulunmadığı

hususları ifade edilmiştir.

(69) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda; (.....) ifade edilmiştir.

(70) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda cevabi yazıda;

- Kullanılan atalet sensörlerinin üreticisinin HONEYWELL olduğu, alım esnasında teşebbüs tercihinin belirleyen faktörlerin uçakların teknik dokümanlarına uygun olması, kondisyon, sertifikasyon, garanti, maliyet, lokasyon, elverişlilik, güvenilirlik vb. olduğu,
- Ürün tercihi değişmedikçe maliyetlerin benzer olduğu, ürün tercihinin değişmesi durumunda aradaki fiyat farkları, ihtiyaç duyulan miktar vb. unsurlardan dolayı değişim maliyetlerinin hesaplanmasının ihtiyaca göre değişebileceği, hava aracı parçası bakımından bir ithalat kısıtlaması bulunmadığı,
- Ortalama tedarikçi anlaşma sürelerinin (.....) yıl olduğu, ancak üreticinin aynı zamanda tedarikçi olması durumunda bir sürenin söz konusu olmadığı, tedarikçinin ihracat lisansı olduğu sürece Türkiye'de faaliyet göstermeyen bir teşebbüsün de Türkiye pazarına satış yapabileceği,
- ABD Ticaret Bakanlığı'nın ihracat kısıtlaması bulunan malzemeleri (.....) yılda bir örneklem seçerek kontrol ettiği ve malzemenin ihtiyaca uygun olarak satın alan tarafından kullanılıp kullanılmadığını denetlediği, tedarik sürecinden sonra son kullanıcı sorumluluğu dahil malzemenin amacına uygun kullanılıp kullanılmadığına dair olası bir değişikliğin sağlayıcıya yeniden bildirilmesinin zorunlu olmadığı

hususları ifade edilmiştir.

(71) (.....), (.....), (.....) ve (.....) tarafından verilen ortak cevaplarda ise;

- HONEYWELL ve CIVITANAVI haricinde küresel ölçekte ataletsel sensör üretimi gerçekleştiren çok sayıda firma bulunduğu³ için tedarikçi değişiminin her zaman

³ Teşebbüs, bu firmaların kapsamlı bir listesinin Yole Developpement tarafından hazırlanan "High-end Inertial Sensing 2022" başlıklı pazar araştırma raporunda "Airbus, Al Cielo, AnalogDevices, AOSense,

mümkün ancak maliyetli olduğu ve daha iyi şartlar (uygun fiyat, erken teslim gibi) sağlayan onaylı yerel ya da küresel tedarikçilerden de alım yapılabildiği,

- Ataletsel sensörlerden hassasiyeti yüksek olanların özellikle savunma sanayii ve havacılık sektörlerinde kullanıldığı,
- Bu sensörlerin akıllı mühimmatların en önemli parçalarından biri olmasından dolayı özellikle yüksek hassasiyetli (taktik seviye ve üzeri) ataletsel sensörlerin satışlarında genellikle satıcı ülkenin yetkili makamlarından ihracat izinleri alınmasının gerektiği,
- Bu kapsamda satın alınacak atalet sensörlerine ilişkin olarak son kullanıcı bilgisi ve hangi amaç için kullanılacağına açık olarak belirtilmediği hallerde ciddi ticari ve operasyonel yaptırımların söz konusu olacağı ve bu nedenle son kullanıcı belgesi sunulmaksızın herhangi bir atalet sensörü sağlayıcısından ürün tedarik etmenin mümkün olmadığı,
- Söz konusu teşebbüslerin üretici olmadıklarından dolayı sistemin son kullanıcısı olarak üst düzey atalet sensörlerini destekleyen teknolojiler hakkında herhangi bir bilgi sahibi olmadıkları, ürünlerin satın alımının ya da satışının anlaşmalı ya da perakende olarak gerçekleştirilebildiği gibi ihale usulü ile toplu olarak da gerçekleştirilebildiği

hususları ifade edilmiştir.

G.3.4. (.....) Edinilen Bilgiler

- (72) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda; CIVITANAVI'nin müşterileri ve iş ortakları olan yüklenici firmalarının her iki firmadan da (CIVITANAVI, HONEYWELL) farklı ürünler tedarik ettiğinin gözlemlendiği ve devralma işlemi gerçekleştirilirken;

(.....TİCARİ SIR.....)

hususlarının göz önünde bulundurulmasının ve rekabet ortamının bozulmamasının kritik önem arz ettiği ifade edilmiştir.

Aselsan, Astrium, Autoflug, Boeing, Brave Technologies, BW Sensing, CASC China Aerospace, Civitanavi, Colibrys, Collins Aerospace (ex UTC/AIS Goodrich), ColdQuanta, Doosan, ElbitSystems(Elop), Elektropribor, Emcore/SDI, Endevco, Epson, EricolInternational, Fibernetics, FiberPro, Fizoptika, Freescale, GEM Elettronica, GladiatorTechnologies, HexagonNovatel, Hitachi, Honeywell, IAI, iMAR, InertialLabs, InertialSense, InertialSensing AB, Innalabs, iXblue, JAE, Kearfott, KebNi, Kongsberg, KVH, L3 Harris, Lord MicroStrain, LumedyneTechnologies, MEMSense, Moog/Crossbow, MT Microsystems, Murata, Navtech, Northrop Grumman, NG Litef, NuMEMS, Optolink, Oshkosh, OxTS, PCB Piezo, Perm, Physical Logic, PNPPK, Raytheon, Saab, Safran, Sai Microelectronics(Beijing NavTimes), Si-Ware, SBG Systems, Schlumberger, Sensoror, Sensorex/Meggitt, Silicon Design, Silicon Sensing System, Sensorsin Motion, SkyMEMS, StarNeto, SystronDonner Inertial, Tamagawa, TDK/Tronics, TeledyneTSS, Teknol, Thales, Tokyo Keiki, TubitakSage, VectorNav, Watson Instruments, Wit Motion, Xsens(nowMovella), ZC Sensor" şeklinde sayıldığını belirtmiştir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. İşlemin Değerlendirilmesi

- (73) Nihai olarak Civitanavi Limited'in tek başına control ettiği CIVITANAVI'nin hisselerinin tamamı bildirim konu işlemle Honeywell SRL tarafından devralınacak, böylelikle CIVITANAVI'nin tek kontrolü nihai olarak HONEYWELL'e geçecektir. Dolayısıyla devre konu teşebbüsün kontrolünde kalıcı bir değişiklik meydana getiren bildirim konusu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi niteliğindedir. Tarafların ciroları 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aştığından işlem izne tabidir.
- (74) 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran birleşme veya devralma işlemleri yasaklanmıştır. Etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması, başta işlem sonucunda hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi suretiyle söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla Birleşme ve devralmaların, Kanun'un 7. maddesini ihlal edip etmediğine yönelik değerlendirmeler, ilk olarak hâkim durum kavramı üzerine kurulmakta ve hâkim durum yaratılması veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesi, birleşmelerin etkin rekabeti önemli ölçüde azaltıp azaltmadığının belirlenmesinde esas alınacak rekabete ilişkin zararın önemli göstergelerinden biri olmaktadır.
- (75) Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'da (Yatay Kılavuz) belirtildiği üzere, yatay birleşmelerin rekabet karşıtı etkileri, tek taraflı etkiler ile koordinasyon doğurucu etkiler olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu çerçevede, tek taraflı etkiler; bir teşebbüsün üzerindeki önemli rekabetçi baskıları ortadan kaldırmak ve böylece pazar gücünü artırmak suretiyle bir pazardaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasıdır. Birleşen teşebbüslerin pazar payının yüksek olması, birleşme taraflarının yakın rakip olması, müşterilerin sağlayıcı değiştirme olanaklarının kısıtlı olması, rakiplerin fiyat artışları karşısında üretimlerini artırmalarının muhtemel olmaması, birleşik teşebbüsün rakiplerin büyümesini önleyebilecek kapasitede olması, birleşmenin önemli bir rekabetçi gücü ortadan kaldırması gibi durumlarda; tek taraflı etkiler yoluyla etkin rekabetin azaltılması ihtimali yükselmektedir.
- (76) Koordinasyon doğurucu etkiler ise, işlem sonrasında pazardaki teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bağlamında açık bir anlaşma yapmadan ya da uyumlu eyleme başvurmada, pazara ilişkin davranışlarını koordine etme ve fiyatları artırma yeteneklerinin artmasına ya da işlem öncesinde davranışlarını zaten koordinasyon içerisinde sürdüren teşebbüsler için mevcut koordinasyonun daha güçlü hale gelmesine işaret etmektedir. Bu etkilerin değerlendirilmesinde ise pazardaki oyuncu sayısı, pazarın şeffaflık seviyesi, ürünün homojenliği, arz ve talep koşullarının istikrarı, pazardaki teşebbüslerin maliyet yapıları, pazar payları, kapasite düzeyleri ve dikey bütünleşiklik bakımından kendi aralarında simetrik olmaları vb. birçok faktör dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte alıcı gücü veya pazara muhtemel yeni girişler rekabet karşıtı söz konusu etkileri sınırlayabilmektedir.
- (77) İzne tabi bir birleşme veya devralmanın rekabet üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesinde en önemli unsur işlem sonucunda ulaşılacak pazar payıdır. Bu kapsamda, işlem taraflarının 2021-2023 döneminde üst düzey atalet sensörleri pazarında ve alt pazarlar olan endüstriyel, ticari ve savunma&uzay atalet sensörleri pazarlarındaki pazar paylarına ilgili pazarların değer bazında büyüklükleriyle beraber, satış değeri bazında pazar payları aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır.

Tablo-2: Türkiye’de Tarafların Üst Düzey Atalet Sensörleri Pazarında Değer Bazlı Pazar Payları

Teşebbüsler	Satış Değeri (ABD Doları)			Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
HONEYWELL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CIVITANAVI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu

Tablo-3: Türkiye’de Tarafların Savunma&Uzay Sektöründe Kullanılan Atalet Sensörleri Pazarında Değer Bazlı Pazar Payları

	Satış Değeri (ABD Doları)			Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
HONEYWELL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CIVITANAVI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazı

Tablo-4: Türkiye’de Tarafların Savunma&Uzay Sektöründe Kullanılan Atalet Sensörlerinin Hassasiyet Derecelerine Göre Değer Bazlı Pazar Payları

	Ürünler	Pazar Payı (%)		
		HONEYWELL	CIVITANAVI	Toplam
2021	Taktik Seviye	(.....)	(.....)	(.....)
	Navigasyon Seviye	(.....)	(.....)	(.....)
	Stratejik Seviye	-	-	-
2022	Taktik Seviye	(.....)	(.....)	(.....)
	Navigasyon Seviye	(.....)	(.....)	(.....)
	Stratejik Seviye	-	-	-
2023	Taktik Seviye	(.....)	(.....)	(.....)
	Navigasyon Seviye	(.....)	(.....)	(.....)
	Stratejik Seviye	-	-	-

Kaynak: Cevabi Yazı

- (78) Tablolardan, devralma işlemi sonrasında ana pazar olan üst düzey atalet sensörleri pazarında devre konu teşebbüs CIVITANAVI'nin 2021, 2022 ve 2023 yıllarında Türkiye'deki pazar payının satış değeri bazında sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....) olduğu, bununla birlikte devralan konumundaki HONEYWELL'in ise pazar payının 2021-2023 döneminde sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....) düzeylerinde olduğu görülmektedir. Alt pazarlardan ticari ve endüstriyel atalet sensörleri pazarında 2021-2023 döneminde HONEYWELL %(.....) pazar paylarına sahip olmakla birlikte, CIVITANAVI'nin ilgili pazarlarda Türkiye’de herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu çerçevede ticari ve endüstriyel üst düzey atalet sensörleri pazarlarında devralma işlemi ile HONEYWELL'in sahip olduğu pazar payında bir artış olmayacak, işlem sonucunda söz konusu pazarlarda bir yoğunlaşma durumu ortaya çıkmayacaktır. Dolayısıyla bildirim konusu işlem söz konusu pazarlar bakımından başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacaktır.
- (79) Öte yandan bildirim konusu işlem bir diğer etkilenen alt pazar olan savunma sektöründe kullanılan atalet sensörleri bakımından değerlendirildiğinde, anılan pazarda 2021-2023 döneminde HONEYWELL'in pazar payı sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....) iken CIVITANAVI'nin pazar payı ise sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....) olup, tarafların 2021-2023 döneminde toplam pazar payları sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....)'dir.

- (80) Benzer şekilde hassasiyet derecelerine göre bir ayırım yapılarak savunma/uzay/askeri sektöründe kullanılan atalet sensörleri pazarında tarafların pazar payları incelendiğinde⁴;
- *Taktik seviye ürünlerde* 2021-2023 yılları arasında HONEYWELL'in pazar payı sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....) iken CIVITANAVI'nin ise %(.....); %(.....) ve %(.....)'dir. Dolayısıyla bu pazarlar özelinde tarafların toplam pazar payı 2023 yılı itibarıyla %(.....)'dir.
 - *Navigasyon seviye ürünlerde* 2021-2023 yılları arasında HONEYWELL'in pazar payları sırasıyla %(.....); %(.....) ve %(.....) iken CIVITANAVI'nin %(.....); %(.....) ve %(.....)'tür. Dolayısıyla işlem sonrası bu pazarlar özelinde tarafların toplam pazar payı 2023 yılı itibarıyla %(.....)'dir.
- (81) Tablolarda yer alan veriler çerçevesinde, işlem sonrasındaki pazar payı artışının yüksek düzeyde olduğu görüldüğünden “*üst düzey askeri atalet sensörleri pazarı*” ile “*taktik ve navigasyon seviye atalet sensörleri*” alt pazarları bakımından inceleme derinleştirilmelidir.
- (82) Pazar payları ve gelişimi, yoğunlaşma işlemlerinin değerlendirmesinde öncül gösterge olarak kabul edilse de tek başına belirleyici değildir. Rakiplerin ve alıcıların teşebbüs karşısındaki konumu, potansiyel rekabet, pazara giriş engelleri, hukuki engeller, dengeleyici alıcı gücü gibi faktörler de teşebbüsün pazar gücünü sınırlandırmaktadır.

- Pazardaki Oyuncuların Pazar Gücüne ve Pazarın Yapısına İlişkin Değerlendirme

- (83) İşlemin rekabeti sınırlayıcı etkilerinin değerlendirilmesinde pazarda faaliyet gösteren oyuncuların pazardaki konumu ve gücü de önemli bir değişkendir. İşlem taraflarının ve rakiplerinin savunma & uzay sektöründe kullanılan atalet sensörleri pazarında elde ettikleri 2023 yılına ait satış değeri bazında pazar payları aşağıdaki tabloda sunulmaktadır⁵.

Tablo-5: Savunma&Uzay⁶ Sektöründe Kullanılan Atalet Sensörleri İçin Değer Bazlı Pazar Payları (Türkiye, 2023)

	Satış Değeri (ABD Doları)	Pazar Payı (%)
HONEYWELL	(.....)	(.....)
CIVITANAVI	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Cevabi Yazılar		

- (84) İşlem öncesinde yakın pazar paylarına sahip olan HONEYWELL ve CIVITANAVI'nin kaynaklarını birleştirmesi sonucunda HONEYWELL'in en yakın rakibinin (.....) bir pazar payına ulaşacağı görülmektedir. İşlem tarafları haricinde pazarda yabancı

⁴ Tarafların stratejik seviye ürünlerde herhangi bir faaliyeti bulunmadığından bu pazarlarda herhangi bir rekabetçi endişe bulunmamaktadır.

⁵ Bu pazarda teşebbüslerin pazarla ilgili bilgileri paylaşmak ve ifşa etmek konusunda hassas olmaları, pazar paylarına ilişkin herhangi bir resmi raporun bulunmaması ve savunma sektöründeki ihalelerinin büyük bir kısmının gizlilik esasına dayalı olarak yürütülmesi nedenleriyle, pazar payı verileri işlem taraflarının en iyi bilgi birikimini bir araya getirerek oluşturduğu tahmini verilerden oluşmaktadır.

⁶ Uzay sektörü ile kastedilen askeri havacılık ve uzay pazarı olup söz konusu veri, ticari havacılığa kapsamamaktadır.

firmalardan (.....) ile yerli firmalardan (.....) ve (.....) olmak üzere iki büyük oyuncu daha bulunmaktadır.

- (85) Bildirim Formu, taraflar ile sektörde faaliyet gösteren diğer oyunculardan elde edilen bilgilere göre, Türkiye pazarında işlem taraflarının haricinde (.....) gibi küresel çapta faaliyetleri bulunan yabancı oyuncuların da faal olduğu, (.....). Yole Raporu'na göre, küresel pazarda çeşitli büyüklüklerde on yedi küresel oyuncunun yanı sıra yaklaşık 40 küçük oyuncu bulunmaktadır. Dolayısıyla anılan pazarlarda Amerika, Almanya, Fransa, Rusya, Çin ve Kore menşeli şirketlerin faal olduğu, aynı zamanda yerli firmalar ile kendi iç kaynaklarımızla da üretim ve satış faaliyetlerine geçildiği, bu sektörde irili ufaklı çok sayıda oyuncunun bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu oyunculardan (.....) hariç tamamı küresel pazarlarda da faaliyette bulunmaktadır. Dolayısıyla taraflar Türkiye'de (.....) dahil olmak üzere yerli ve yabancı birçok şirketin rekabetiyle karşı karşıyadır.
- (86) Pazardaki en büyük rakip oyuncu olan CIVITANAVI'nin birleşik bir yapıya geçmesinin akabinde, diğer teşebbüslerin HONEYWELL'e karşı rekabetçi baskı uygulayıp uygulamayacağını incelenmesi gerekmektedir. Pazarda ilk bakışta göze çarpan beş oyuncunun dışında küçük tedarikçiler de bulunmakla birlikte işlem tarafları pazarın üçte birlik bir bölümüne sahip durumdadır. İşlem taraflarının önemli rakiplerinden (.....), (.....) ve (.....) bu pazarlarda faaliyet gösteren köklü ve küresel şirketler oldukları, bu nedenle pazarda yerli firmalar ile yabancı firmalardan gelen rekabet baskısının olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte bildirim konusu işlem sonrasında pazardan önemli bir rekabetçi güç eksilmiş olacak ve temel olarak dört-beş oyunculu ve yoğunlaşmış bir piyasa yapısı ortaya çıkacaktır. Bu durum, piyasada etkin rekabetin önemli ölçüde kısıtlanması ihtimalini de beraberinde getirmektedir.
- (87) Öte yandan Türkiye'de üst düzey atalet sensörü pazarı büyük ölçüde ithalata dayanmaktadır. Dolayısıyla, küresel pazardaki mevcut rekabet koşullarının da gözönünde bulundurulması gerekmektedir.
- (88) İşlem taraflarının ve rakiplerinin küresel çapta 2023 yılında elde ettikleri satış değeri bazında pazar payları aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo-6: Üst Düzey Atalet Sensörleri İçin Küresel Çapta Falliyet Gösteren Bazı Teşebbüslerin Değer Bazında Pazar Payları (Küresel, 2023)

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
HONEYWELL	(.....)
CIVITANAVI	(.....)
NORTHROP GRUMMAN	(.....)
SAFRAN	(.....)
ANALOG DEVICES	(.....)
THALES	(.....)
iXblue	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu, Yole Raporu	

- (89) Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere, üst düzey atalet sensörleri pazarında 2023 yılında HONEYWELL (%(.....)) pazar lideridir ve onu %(.....)'lik pazar payı ile NORTHROP GRUMMAN takip etmektedir. CIVITANAVI ise küresel seviyede oldukça düşük (%(.....)) bir pazar payına sahiptir. Yole Raporu'nda, askeri ve uzay pazarı için küresel üst düzey atalet sensöründeki kilit oyunculardan bazılarının SAFRAN, THALES, KVH Industries, NORTHROP GRUMMAN, Leonardo S.p.A., Sensoror AS, Advanced Navigation, SBG Systems ve MicroStrain olduğu belirtilmiştir.
- (90) Daha önce belirtildiği gibi, bir dizi üst düzey atalet sensörü teknolojisi seçeneği bulunmakta olup hiçbir teknoloji "olmazsa olmaz" nitelikte değildir. Bu teknolojiler çok

çeşitli savunma, mobilite ve endüstriyel uygulamaları desteklemek için kullanılabilmektedir. CIVITANAVI'nin FOG teknolojisi HONEYWELL'in mevcut teknolojisini tamamlarken, CIVITANAVI'nin FOG teknolojisi benzersiz ya da sahip olunması gereken bir teknoloji değildir. IMU temelli FOG teknolojisi üreten Imar, Kearfott, Navtimes, SAFRAN, Raytheon Anschütz, NORTHROP GRUMMAN ve EMCORE gibi başka teşebbüsler de bulunmaktadır. Küresel oyuncuların yanı sıra, havacılık, savunma ve ilgili sektörlerdeki niş pazarlara hitap eden birçok küçük oyuncu da farklı teknolojiler, pazarlar ve uygulamalarda uzmanlaşmıştır.

Tablo-7: Üst Düzey Taktik, Navigasyon ve Stratejik Seviye Atalet Sensörleri İçin Değer Bazlı Pazar Payları (Küresel, 2023)

	Pazar Payları (%)		
	Taktik Seviye	Navigasyon Seviye	Stratejik Seviye
HONEYWELL	(.....)	(.....)	(.....)
CIVITANAVI	(.....)	(.....)	(.....)
NORTHROP GRUMMAN	(.....)	(.....)	(.....)
iXblue	(.....)	(.....)	(.....)
SAFRAN	(.....)	(.....)	(.....)
EMCORE	(.....)	(.....)	(.....)
THALES	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu			

- (91) Bildirim konusu işlem sonrasında, tarafların ve rakiplerin küresel ölçekteki taktik, navigasyon ve stratejik hassasiyet derecelerine göre atalet sensörleri pazarındaki payları incelendiğinde ise, HONEYWELL'in taktik, navigasyon ve stratejik hassasiyet derecelerine göre atalet sensörleri pazarlarındaki payının sırasıyla yaklaşık %(.....), %(.....) ve %(.....) oranında olduğu görülmektedir. En yakın rakibi konumundaki NORTHROP GRUMMAN'ın bu pazarlarda sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....) oranında bir pazar payını elinde bulundurması bahse konu teşebbüsün bildirim konu işlem sonrasında da HONEYWELL üzerinde rekabetçi baskı yaratabilecek kapasite ve güçte olduğuna işaret etmektedir. İlave, küresel pazarda faaliyet gösteren ancak halihazırda Türkiye pazarında faaliyeti bulunmayan diğer şirketlerin de potansiyel rekabet baskısı söz konusudur.
- (92) Bununla birlikte, rakiplerin işlem sonrasında yüksek pazar payına sahip olacak HONEYWELL üzerinde rekabetçi baskı yaratabilme güçleri aynı zamanda, müşterilerin zorlanmadan tedarikçi değiştirmelerine de bağlıdır. Sözleşmelerin uzun süreli olduğu, tedarikçi değiştirmenin ilave maliyetler yarattığı durumlarda pazarda faaliyet gösteren diğer teşebbüsler ne kadar rekabetçi davranmaya çalışsalar da müşteriler çalıştıkları teşebbüse bağlı kalmaktadırlar. Bu durum ise yüksek pazar payına sahip teşebbüslerin hakim durumunu kuvvetlendirmekte ve rakiplerinden daha az baskı hissetmelerine neden olmaktadır. Bildirim konusu işlemin gerçekleşeceği pazarlarda sözleşmelerin en fazla dört-beş yıllık süreler için gerçekleştirildiği görülmüştür.
- (93) Tarafardan gelen cevabi yazıda, ilgili pazarlara konu ürünlerin belirli müşteri gereksinimlerine göre geliştirildiği, bu geliştirmenin ardından INS/IMU için üst-düzey atalet sensörlerinin platform (uçak, araç, vb.) içinde kalifiye edildiği ve bunun müşteri için doğrudan bir masraf teşkil ettiği (uçuş testi, yol testi, vb.), belirli bir platform için ilgili üst düzey atalet sensörü teknolojisi seçildikten sonra, teknolojiyi değiştirmenin maliyetinin oldukça yüksek olacağı ifade edilmiştir. Yine, müşteriler ile yapılan görüşmelerde de, üretim hattında kullanılan malzemelerin (kepenk, kutu, kapak gibi bileşenler, elektronik kartlar, optik malzemeler) bir kısmının alternatiflerinin mevcut olduğu, bu bileşenleri alternatif kaynaklardan temin etme imkânının olduğu, bileşenlerin Amerika'dan, Çin'den, Almanya'dan alınabileceği ancak her seferinde

proje tasarımları ile yurt içi ve yurt dışı müşteri sözleşmelerinde değişiklikler yapılması gerektiği, bir tasarım sürecinin (.....) yıl arası sürdüğü, bunun kalifiye ediliş teslim edilmesinin testlerle birlikte (.....) yılı bulabildiği, diğer kaynaklardan alım yapmanın mümkün olduğu ancak ürünlerde değişiklik yapılması durumunda, tasarım ve üretim süreçlerinin yeniden tasarlanması gerektiğinden (.....) sağlanmakla yükümlü olunan ürünlerin tasarımı ve teslimat sürelerinin de değişeceği, bu gerekçeyle (.....) milyonlarca dolar maliyete katlanıldığı, bu nedenle kısa sürede yapılacak bir tedarikçi değişiminin projeye ve dolayısıyla müşteri sözleşmelerine etkisinin yüksek olduğu, kısaca bu sektörde tedarikçi değiştirmenin kolay olmadığı ve maliyetli bir süreç olduğu, ifade edilmiştir. Bu nedenle, atalet sensörleri pazarında tedarikçi değiştirmenin maliyetli olduğu ve sözleşmelerin pazardaki rekabeti sınırlandıracak uzunlukta olduğu ve müşterilerin alımlarını rakip teşebbüslere kaydırmasının önünde önemli engellerin bulunduğu anlaşılmaktadır.

(94) Tüm bu değerlendirmelerin yanı sıra, işlem taraflarının rakibi olan (.....), (.....) ile (.....) işlem ile ilgili görüşleri de önem arz etmektedir. (.....) edinilen bilgilerde, HONEYWELL'in çeşitli (.....) projelerinde (.....) konumlanmasını sağlayacağı, CIVITANAVI ile (.....) olduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda (.....), işleme ilişkin kendileri açısından herhangi bir rekabetçi kaygının doğmadığını, nitekim atalet sensörlerine yönelik (.....) ve diğer bazı yerli oyuncuların belli seviyede ürünler geliştirmeye başladığını dile getirmiştir.

(95) (.....) edinilen bilgilerde, (.....) belirtilmiştir.

(96) (.....) edinilen bilgilerde, bildirim konu devralma işlemi hakkında olumlu veya olumsuz somut bir görüşün bulunmadığı, işlemin gerçekleşmesi halinde kendi faaliyetlerinin bu işlemten olumlu etkileneneğine dair bir öngörünün de bulunmadığı, devralma işleminin ataletsel sensör pazarında büyük ve etkili bir oyuncu konumunda olan HONEYWELL'i pazarda daha güçlü ve etkin bir hale getireceği, HONEYWELL'in Türkiye'ye yüksek miktarda ataletsel sensör satışı yapması nedeniyle Türkiye içindeki konumunun kuvvetlenmesinin ve Türkiye pazarına sunacağı ürün çeşitliliğinin artış göstermesinin beklenebileceği, bu durumun geliştirdiği yerli ataletsel sensörleri henüz piyasaya yeni sürmeye başlamış olan teşebbüsleri olumsuz etkileme riskini barındırdığı ifade edilmiştir.

(97) Son olarak (.....) edinilen bilgilerde; (.....) önem arz ettiği ifade edilmektedir.

- Giriş Engellerine İlişkin Değerlendirme

(98) Yatay Kılavuz'da da belirtildiği üzere, pazara girişler yeterince kolay ise bu pazardaki birleşme işlemlerinin rekabeti sınırlayıcı etkiler doğurma riski az olacaktır. Dolayısıyla, girişlerin analiz edilmesi rekabet değerlendirmesinin en önemli unsurlarından biridir. Piyasaya girişlerin birleşme işlemine taraf olan teşebbüsler üzerinde rekabetçi baskı oluşturabilmesi için gerçekleşmesinin muhtemel, zamanında ve yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Piyasaya girişlerin muhtemel olabilmesi için, bu girişlerin piyasadaki satış miktarında yarattığı artış ve ayrıca mevcut teşebbüslerin bu giriş karşısında tepkileri de dikkate alındığında girişlerin yeterince kârlı olması gerekmektedir. Bu değerlendirmede ise pazara giriş engelleri önemli bir yer teşkil etmektedir. Giriş engellerinin düşük olması durumunda, birleşme işleminin taraflarının rekabeti azaltıcı davranışları yeni girişlerle engellenebilecektir. Pazara girişlerin kârlı olup olmadığı değerlendirilirken ayrıca pazarın büyüme potansiyeli, ölçek ekonomileri, ağ etkileri, işlemin gerçekleştiği piyasa dışındaki makine-teçhizatın işlemin gerçekleştiği piyasada kullanılıp kullanılamaması dikkate alınmaktadır. Kılavuz piyasaya girişlerin, pazar gücünün rekabeti sınırlandıracak biçimde kullanılmasını

engelleyecek hızda olup olmadığının da değerlendirileceğini, girişler normal olarak iki yıl içerisinde hayata geçirilebiliyorsa zamanında gerçekleştiğinden bahsedilebileceğini belirtmektedir. Son olarak girişlerin pazarın dar bir segmentine yönelik küçük ölçekli girişler olmaması, birleşme işlemlerinin rekabeti sınırlayıcı etkilerini ortadan kaldırmaya yetecek kapsamda olması gerekmektedir.

- (99) Bildirim formunda, pazara girmek isteyen tedarikçiler için kayda değer bir ticari veya yasal giriş engelinin bulunmadığı, geçtiğimiz 2-3 yıl boyunca üst düzey atalet sensörü ekosisteminde çok sayıda gelişme olduğu, üst düzey atalet sensörleri pazarının, SAFRAN, THALES NORTHROP GRUMMAN gibi ilk 15 büyük oyuncunun yanı sıra pek çok oyuncudan oluşan yapısı ile dinamik bir pazar olduğu, pazarda 40'tan fazla küçük uzmanlaşmış oyuncunun bulunduğu, ayrıca Türkiye'de SAFRAN, THALES, EMCORE CORPORATION gibi yabancı firmalar ile (.....) gibi yerli birçok firmanın faaliyet gösterdiği ifade edilmiştir.
- (100) Ayrıca üst düzey atalet sensörlerinin üretiminde kullanılan farklı teknolojilerin birbiriyle rekabet edebilir olduğu beyan edilmiştir. Yukarıda değinildiği üzere, bu ürünlerin belirli bir teknolojinin kullanılmasını zorunlu kılmadığı, rakipler bu alternatif teknolojilerden birini geliştirerek pazara girebileceği ve bu ürünleri üretebileceği tespit edilmiştir. Diğer yandan sektörde akdedilen teknoloji transferi anlaşmaları aracılığıyla pazarda yeni oyunculara alan açılabilmektedir.
- (101) Askeri ve uzay uygulamaları için üst düzey atalet sensörlerine olan talep son yıllarda artış göstermektedir. Askeri ve savunma amaçlı son kullanımda üst düzey atalet sensörlerine yönelik artan talep, güdümlü mühimmatlar, otonom sistemler, uydu navigasyonu ve çeşitli savunma teknolojileri de dahil olmak üzere çok çeşitli uygulamalarda hassasiyet, doğruluk, güvenilirlik ve esneklik ihtiyacından kaynaklanmaktadır.
- (102) İşlem tarafları, son dönemde (geçtiğimiz 2-3 yılda) üst düzey atalet sensörü ekosisteminde çok sayıda gelişme yaşandığını; bu kapsamda ortaklıklar kurulması, yatırımlarda bulunulması ve sermayeleri kamu ile özel sektör piyasaları tarafından desteklenen start-up'ların halka arz edilmesi gibi çeşitli ölçekte gelişmelerin yer aldığını belirtmişlerdir. Ayrıca farklı üst düzey sensör teknolojilerinin kullanılması ve belirli bir teknolojinin diğerlerinden üstün olmaması⁷, yeni girenlerin ve mevcut oyuncuların, yeni teknolojilerin geliştirilmesi veya mevcut teknolojilere ince ayar yapılması da dahil olmak üzere çeşitli şekillerde rekabet etmesine olanak sağlamaktadır⁸. Bu da pazarın büyüyen potansiyelini göstererek, yatırımcıların ilgisini çekmektedir.
- (103) Hem ticari hem de savunma/askeri amaçlı yapılan satışlar çoğunlukla üreticiler tarafından doğrudan müşteriye yapılmaktadır. Ülkeler, genellikle üst düzey atalet sensörleri de dahil olmak üzere hassas teknolojilerin ihracatı üzerinde sıkı kontrollere sahiptir. Bu kontroller, ABD Dışişleri Bakanlığının Savunma Ticaret Kontrolleri Müdürlüğü (The Directorate of Defense Trade Control) gibi kurumlar tarafından ITAR aracılığıyla yürütülmektedir ve ayrıca bazı HONEYWELL ve CIVITANAVI atalet sensörleri ihracat kontrollerine ve askeri/ikili kullanım sınıflandırmalarına tabidir.
- (104) İşlem taraflarının ve sektörde görüşülen diğer oyuncuların da belirttiği gibi, özellikle Türkiye pazarındaki alımlarda, süreçler ulusal düzenlemeler ve küresel katılımın bir karışımını sergilemektedir. Kamu kurumları için, satın alma kuralları farklı pazarlarda

⁷ Yole Raporu, s. 15

⁸ Yole Raporu, s. 16.

tutarlı kalmakta ve ürün ve hizmet alımında tek tip bir yaklaşım sağlamaktadır. Bu tutarlılık, süreçlerin kolaylaştırılmasına ve şeffaflık ile adaletin korunmasına yardımcı olmaktadır. OEM'ler, küçük farklılıklar gösterebilen ancak genel olarak kapsayıcı satın alma yönergeleriyle uyumlu olan kendi özel prosedürleriyle çalışmaktadır. Türkiye'deki satın alma ortamının belirleyici özelliklerinden biri küresel tedarikçilere açık olmasıdır. Türk şirketlerinden münhasıran tedarik yapılmasını zorunlu kılan herhangi bir kısıtlama bulunmadığı sürece esasen sürecin ulusal pazarlara küresel tedarik olarak tanımlanabileceği ifade edilmiştir. Bu açıklık rekabetçi bir ortamı teşvik etmekte, inovasyonu ve daha geniş bir ürün ve teknoloji yelpazesine erişimi desteklemektedir-müşteriler esasen rekabetçi bir fiyatla mevcut olan en iyi ürünleri istemektedir.

- (105) Bununla birlikte kamu alım kuralları gereği Türkiye'de üretilen ürünler, yerel sanayiye desteklemek üzere tasarlanmış belirli fiyat avantajlarından yararlanabildikleri için fiyatlandırma tarafında bir avantaja sahip olabilmektedirler. Örneğin, Türkiye'de üretilen ürün fiyatı, küresel bir rakibinden %(.....) kadar daha pahalı olsa bile rekabetçi kabul edilebilecektir. Bu politika, yerel işletmeleri destekleme ihtiyacını dengelerken küresel oyuncuların katılımını da teşvik ederek ihale sürecinin kapsayıcı ve çeşitli kalmasını sağlamaktadır. Sonuç olarak, satın alma süreci ulusal tercihler ve ulusal tedarik düzenlemelerine dayanmakla birlikte, küresel bir tedarik perspektifini benimsemektedir. Bu yaklaşım, hem yerel hem de uluslararası tedarikçilerin güçlü yönlerinden yararlanarak pazarın ihtiyaçlarını karşılamak için en iyi ürün ve hizmetlerin mevcut olmasını sağlamaktadır. Üretici ayrıca (ticari tarafta) ilgili teknik gereklilikleri karşılamalı ve gerekli sertifikalara sahip olmalıdır. Savunma tarafında ITAR içermeyen ekipman ve yerel gereklilikleri karşılamak için ulusal tedarik gereklilikleri de olabilmektedir.
- (106) Bununla birlikte pazarda faaliyet gösteren oyuncular tarafından ürünler temin edilirken teklif ve sipariş süreci yürütüldüğü, yurt dışı alımlarda üretici firmalar tarafından ülke ve firma bazında oluşan gerekliliklere göre ithalat izni ve/veya ithalat şartnamesi hazırlandığı ifade edilmiştir. Ürünlerin ihrac lisansına tabi olması durumunda ayrıca imzalı son kullanıcı belgesi talep edildiği, üretici/satıcı firmanın müşteri tarafından imzalanan son kullanıcı belgesi ile kendi ülkesindeki yetkili ihracat kontrol otoritesine ihrac lisansı başvurusunda bulunması gerektiği, bu izinlerin 8-10 ayda alınabileceği gibi ülkeler arası siyasi ilişkilere bağlı olarak bu sürenin 4-5 yılı da bulabildiği veya hiç izin verilmemesi durumlarıyla karşılaşılabildiği belirtilmiştir.

G.4.2. Sunulan Taahhütler ve Bu Taahhütlerin Değerlendirilmesi

G.4.2.1. Taahhütler

- (107) Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmelerden görüldüğü üzere, bildirim konu işleme yönelik rekabetçi endişeler temel olarak iki alanda yoğunlaşmaktadır. (.....).
- (108) Bununla birlikte (.....), (.....) gibi savunma sanayi sektöründe faal olan oyuncular da (.....) kullanılmak üzere CIVITANAVI'den ürün alımı gerçekleştirmektedir.
- (109) (.....) ve (.....) hâlihazırda CIVITANAVI'nin ürün satışı konusunda ITAR'a tabi bir ihracat engeli olmadığını, CIVITANAVI'den ürün alımı yapılırken satın alınan ürünlerin hangi ülkeye satıldığının bilgisinin verilmesine gerek olmadığını belirtmiştir.
- (110) Bu kapsamda işlem sonrası HONEYWELL'in, ITAR'a tabi Amerikan menşeli bir şirket olarak ihracat engelini öne sürmesinin olası olması gerekçesiyle patent hakkına yönelik anlaşmanın sonlandırılması, alt bileşenlerin tedarik edilememesi şeklinde ihracat rejimi kaynaklı sorunlar oluşması, böylelikle ürün tedariki ile bu ürünlerin yurt içi ve yurt dışı pazarlara satışı konusunda veyahut tedarik edilen ürünlerde fiyat

artışlarının yapılması gibi durumlarla karşılaşılabileceği, özellikle mevcut sözleşmelere konu projelerin devamı konusunda endişelerin bulunduğu belirtilmiştir. Nitekim devralma sonrası HONEYWELL'in taktik ve navigasyon seviye ürünler özelinde önemli bir pazar payına erişeceği ve pazarda tedarikçi değiştirmenin oldukça maliyetli ve uzun bir süreç olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla işlem taraflarıyla gerçekleştirilen taahhüt görüşmeleri çerçevesinde işlemin bahse konu hususlar da birtakım rekabet endişeleri doğurabileceği iletilmiştir.

- (111) Bu kapsamda devralma sonrasında gündeme gelen ilk endişe, HONEYWELL'in CIVITANAVI'yi devralmasıyla birlikte askeri/savunma pazarlarında özellikle taktik ve navigasyon seviye atalet sensörlerine yönelik yüksek pazar payının; HONEYWELL'in üst pazarda tedarikçi olması nedeniyle ihracat yasaklarına bağlı olarak ilgili ürünlerin tedarikinin ve üretim anlaşmasının sonlandırılması, sözleşme yapmanın reddi gibi davranışlarla rekabet hukukunda girdi kısıtlaması olarak adlandırılan eyleme ve Türk savunma sanayi pazarında faaliyet gösteren firmalar bakımından bahse konu ürünlere ilişkin girdi fiyatlarının yükselmesine yol açabileceği endişesidir.
- (112) Bunun dışında halihazırda (.....) endişesi gündeme gelmektedir.
- (113) İşleme izin verilmesi durumunda bahsi geçen rekabetçi endişelerin olumsuz etkilerinin de bertaraf edilmesi gerekmektedir. Bu bölümde söz konusu endişelerin bertaraf edilmesine yönelik taraf ile yapılan görüşmeler çerçevesinde şekillenen taahhüde yönelik değerlendirmelere yer verilecektir.
- (114) Bu çerçevede teşebbüsle yapılan görüşmelerde alınan taahhütlerde bir yandan ihracat yasakları nedeniyle girdi kısıtlamasına yönelik endişeleri bertaraf etmek için CIVITANAVI'nin şirket yapılanmasının İtalya'da korunması ile mevcut kapasitesinin artırılması üzerinde durulmuş, diğer yandan da müşterilerle yapılan veya yapılması planlanan mevcut sözleşmelere ve potansiyel sözleşmelere ilişkin güncel piyasa koşulları çerçevesinde, ilgili ürünler için kendi müşterilerine ve potansiyel müşterilerine hâlihazırda sunduğu bedeller ile uyumlu şekilde hizmet vermesi konuları ile hammadde, ara mal, alt sistem vb malların, lisans haklarının ve tüm ürünlerin tedarikinin mevcut sözleşmelere uygun şekilde devam etmesi konularında yoğunlaşmıştır. Bu çerçevede 12.08.2024 tarih ve 55093 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden nihai taahhüt metnine aşağıda yer verilmektedir;

“Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’in (Tebliğ No: 2010/4) “Taahhüt” başlıklı 14. maddesi uyarınca, Kurum ile yapılan görüşmelerde ifade edilen rekabet hukuku endişelerini giderecek şekilde taahhütler ile söz konusu taahhütlerimize yönelik uygulama ve izleme planına ilişkin tarafımızca öngörülen esaslar aşağıda sayın Kurumun dikkatinize sunulmaktadır. Bu doğrultuda, zaman zaman değiştirilen yürürlükteki ulusal ve uluslararası yasa ve yönetmeliklerin gerektirdiği durumlar hariç olmak üzere, taraflar aşağıdaki hususları taahhüt etmektedir.

1. Honeywell, halihazırda Türkiye’de bulunan müşterilerin üretim ve satışlarının Civitanavi tarafından yapılmasını teminen, mal (hammadde, ara mal, alt sistem vb.), lisans hakları ve tüm ürünlerin tedarikinin mevcut sözleşmelere uygun olarak devam etmesini, devam eden dönemde talep gelmesi durumunda benzer koşullarda yeni sözleşmeler imzalamayı amaçlamakta ve taahhüt etmektedir. Türk müşterilerin mevcut ve potansiyel sözleşmelerini desteklemek için ve uluslararası ihracat kısıtlarını gözeterek gerekli kapasitenin artırılması ve Civitanavi’nin söz konusu ürünlerin İtalya’daki üretim kabiliyetinin sürdürülmesi için planlama yapılacaktır,

2. Etkilenen pazarlardaki sözleşmeleri için fiyat politikaları, bileşenlerin ve nihai ürünlerin maliyeti de dahil olmak üzere ve ayrıca uluslararası ihracat kısıtlarını gözeterek ve Türk rekabet yasalarına uygun olarak (yıkıcı veya aşırı fiyatlandırma politikalarından kaçınarak) izlenecektir. Honeywell, mevcut fiyatlandırma metodolojisi de dahil olmak üzere Türk Civitanavi müşterileriyle yapılan mevcut sözleşmelerdeki koşulları sürdürmeyi ve makul koşullarda potansiyel sözleşmeler açısından da uygulamayı kabul edecektir,

3. Civitanavi'nin mevcut sözleşmelerine uygun şekilde ve Civitanavi ile mevcut sözleşmelerdeki fikri mülkiyet hakları ile aynı fikri mülkiyet haklarını kullanacak olan potansiyel sözleşmeler açısından fikri mülkiyet veya fikri mülkiyet lisans haklarının kullanımında herhangi bir kısıtlama olmayacaktır,

4. Honeywell, Civitanavi'nin şirket merkezini Italya'da koruyacaktır,

5. Honeywell, yukarıdaki koşulları işlemin kapanışından itibaren 3 yıl boyunca taahhüt etmektedir ve bu 3 yıl boyunca Türkiye'de satılan IMU ürünlerinin miktarını ve fiyatlarını yıllık bazda Kurum'a bildirmeyi kabul etmektedir.”

G.4.2.2. Taahhütlerin Değerlendirilmesi

- (115) Yoğunlaşma işlemlerinin bir kısmında ortaya çıkan ve işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde düzenlenen yasak kapsamına girmesine yol açan rekabet sorunlarının, belirli düzeltmeler veya değişiklikler sonrasında giderilebilmesi mümkün olabilmektedir. Birleşme/Devralma işlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz'da (Taahhüt Kılavuzu) da belirtildiği üzere bu amaçla teşebbüsler yapısal ya da davranışsal taahhütler sunabilmektedirler. HONEYWELL tarafından da bir takım taahhütler sunulmuştur.
- (116) Sunulan taahhütler çerçevesinde, işleme şartlı olarak izin verilebilmesi için önerilen çözümlerin uygulanmasıyla birlikte, işleme yönelik rekabet kaygılarının bertaraf edileceğinden emin olunması gerekmektedir. Bu kapsamda yalnızca etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sorununu ortadan kaldırmada yeterli olduğu anlaşılan çözüm önerileri kabul edilmektedir. Sunulan çözüm önerileri, işleme ilişkin rekabet ile ilgili kaygıları tereddüde yer bırakmayacak şekilde ve sürdürülebilir bir biçimde gidermeli ve her açıdan anlaşılabilir olmalıdır.
- (117) Çözüm önerilerinin temel amacı işlem öncesinde pazarda var olan rekabet yapısını korumaktır. Bu nedenle, işleme ilişkin rekabet sorunlarını gidermede sürdürülebilir bir sonucu kısa vadede doğuran ve uygulandıktan sonra denetim gerektirmeyen niteliklerinden ötürü özellikle bir iş biriminin elden çıkarılması gibi pazarda yapısal değişiklikler yaratan çözümler, çözüm önerilerinden beklenen amaca daha uygundur. Ancak yine de ayrımcı olmayacak biçimde önemli altyapı ve hammaddeye erişim sağlanması gibi davranışsal çözüm önerilerinin işlemin yol açtığı rekabet sorunlarını çözme ihtimali de göz ardı edilmemektedir.
- (118) Çözüm önerilerinin kabul edilebilir çözüm önerileri için belirtilen temel şartlarla uyumlu olması için, etkili bir şekilde uygulanması ve bu uygulamanın denetlenebilir olması gerekmektedir. Elden çıkarma çözümü dışında diğer türden çözümlerin, rekabet ile ilgili kaygıları gidermedeki etkinliklerinin taraflarca azaltılmasını veya ortadan kaldırılmasını engelleyebilmek için uzun vadeli ve etkili denetim mekanizmaları gerekmektedir. Etkili denetim mekanizmalarının yokluğunda, sunulan çözüm önerisinin bağlayıcılığı fiilen ortadan kalkacağından önerilen çözüm, yalnızca tarafların niyetini ifade etmekten öteye gidemeyecektir. Bu durumda da tarafların

taahhütlerine uymadıkları tespit edilemeyeceğinden hukuka aykırı hale gelen yoğunlaşma işlemi yaptırımsız kalacaktır.

- (119) Bildirime konu işlem 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında incelendiğinde, ilgili ürünlere belli bir fiyat marjı konularak girdi fiyatlarının yükseltilecek alt pazardaki rekabetin engellenmesi (fiyat sıkıştırması) ve ilgili ürünlerin tedarikinin ve lisansa bağlı üretim anlaşmasının sonlandırılması şeklinde girdi kısıtlamasına ilişkin hususlar bakımından tek taraflı etkiler doğurabilecek niteliktedir.
- (120) HONEYWELL tarafından sunulan taahhütlerin davranışsal taahhütler olduğu görülmektedir. Bu kapsamda CIVITANAVI'nin Türkiye'de mevcut müşterileriyle akdettiği sözleşmeler çerçevesinde hammadde, ara mal, alt sistem vb malların, lisans haklarının ve tüm ürünlerin tedarikinin mevcut sözleşmelere uygun şekilde devam edeceği, devam eden dönemde yeni taleplerin gelmesi halinde, benzer koşullarda yeni sözleşmelerin imzalanacağı taahhüt edilmektedir. Ayrıca Türk müşterilerin hem mevcut hem de potansiyel sözleşmelerini desteklemek için ve uluslararası ihracat kısıtlarını gözeterek gerekli kapasitenin artırılacağı, CIVITANAVI'nin mevcut Türk müşterileri bakımından sağladığı hukuki ve teknik koşullara denk şekilde hizmetin devam ettirileceği, ayrıca sözleşmelerde yer alan yenileme koşullarına uygun şekilde sözleşmelerin yenileneceği ve potansiyel müşterilere de hâlihazırda uygulanan hizmet bedelleri ile uyumlu şekilde hizmet verileceği taahhüt edilmektedir. Bu doğrultuda sunulan taahhütlerin genel olarak işlem sonrasında oluşacak HONEYWELL-CIVITANAVI yapılanmasının mevcut veya potansiyel müşterilerine ürün veya lisans hakkı verilmemesi ya da işlem sonrasında fiyatların artırılması şeklinde ifade edilebilecek girdi kısıtlamasına gitmesine yönelik rekabet karşıtı endişeleri bertaraf etmekte yeterli olduğu ve etkin ve işlevsel mekanizmalar içerdiği değerlendirilmektedir. Söz konusu taahhütlerin ayrıntılı değerlendirilmesine aşağıda yer verilmektedir.

G.4.2.2.1. Fiyatlama Politikalarına İlişkin Taahhütlerin Değerlendirilmesi

- (121) Sunulan taahhüt metninde üç yıl süreyle, HONEYWELL tarafından CIVITANAVI'nin Türkiye'de mevcut müşterileriyle akdettiği sözleşmeleri çerçevesinde hammadde, ara mal, alt sistem vb malların, lisans haklarının ve tüm ürünlerin tedarikinin halihazırda geçerli olan sözleşmelere uygun şekilde devam ettirileceği, gelecekte yeni taleplerin gelmesi halinde potansiyel müşteriler için benzer koşullarda yeni sözleşmelerin imzalanacağı taahhüt edilmektedir.
- (122) Ayrıca CIVITANAVI'nin etkilenen pazarlardaki sözleşmeleri için bileşenlerin ve nihai ürünlerin maliyeti de dahil olmak üzere fiyatlama politikalarının (yıkıcı veya aşırı fiyatlama politikalarından kaçınarak) uluslararası ihracat kısıtları gözetilerek Türk rekabet yasalarına uygun olarak yürütüleceği, HONEYWELL'in mevcut fiyatlandırma metodolojisi de dahil olmak üzere CIVITANAVI'nin Türk müşterileriyle yapılan sözleşmelerdeki koşulların sürdürüleceği ve makul şartlarda potansiyel sözleşmeler açısından da benzer koşulların kabul edileceği belirtilmektedir. Bu bağlamda HONEYWELL'in hem rakip hem de sağlayıcı olması nedeniyle pazardaki yerleşik konumunu güçlendirerek girdi fiyatlarını artırmak yoluyla alt pazardaki oyuncuların faaliyetlerini zorlaştırması ve potansiyel rakiplerin hizmet almasının önüne geçmesi riski güncel piyasa koşulları çerçevesinde, ilgili ürünler için kendi müşterilerine ve potansiyel müşterilerine hâlihazırda sunduğu bedeller ile uyumlu şekilde hizmet vereceğine ilişkin taahhütler vasıtasıyla bertaraf edilmiştir.

- (123) Sağlanan hammadde ve bileşenlerin fiyatlandırmasının mevcut sözleşme şartlarından daha kötü olmayacak şekilde piyasa koşullarında yapılması ile fiyat sıkıştırması, aşırı fiyatlama gibi rekabetçi sorunların önüne geçilebileceği değerlendirilmektedir.

G.4.2.2.2. Mevcut ve Potansiyel Sözleşmelerin Devamlılığına İlişkin Taahhütlerin Değerlendirilmesi

- (124) Sunulan taahhüt metninde üç yıl süreyle, HONEYWELL tarafından CIVITANAVI'nin Türkiye'de mevcut müşterileriyle akdettiği sözleşmeleri çerçevesinde hammadde, ara mal, alt sistem vb malların, lisans haklarının ve tüm ürünlerin tedarikinin halihazırda geçerli olan sözleşmelere uygun şekilde devam ettirileceği, gelecekte yeni taleplerin gelmesi halinde potansiyel müşteriler için benzer koşullarda yeni sözleşmelerin imzalanacağı taahhüt edilmektedir.
- (125) (.....), CIVITANAVI ile mevcut sözleşmelerdeki fikri mülkiyet hakları ile aynı fikri mülkiyet haklarına ilişkin potansiyel sözleşmeler açısından fikri mülkiyet veya fikri mülkiyet lisans haklarının kullanımında herhangi bir kısıtlama olmayacağı ve mevcut sözleşmelerdeki lisans haklarının potansiyel sözleşmelerde de uygun şekilde devam ettirileceği taahhütleriyle giderilmiştir.
- (126) Söz konusu taahhütlerle mevcut sözleşmelerle devam eden SSB projelerinin sekteye uğramasının önüne geçilebileceği değerlendirilmektedir.

G.4.2.2.3. İhracat Yasaklarına İlişkin Taahhütlerin Değerlendirilmesi

- (127) Türk müşterilerin ihracat izin engelleri nedeniyle (özellikle ABD'deki ITAR düzenlemesi) dolaylı bir mal vermenin reddi ihtimaliyle karşılaşması riski CIVITANAVI'nin şirket merkezinin İtalya'da korunması ile Türk müşterilerin mevcut ve potansiyel sözleşmelerini desteklemek ve uluslararası ihracat kısıtlarını gözeterek gerekli kapasitenin artırılması ve CIVITANAVI'nin söz konusu ürünlerinin İtalya'daki üretim kabiliyetinin sürdürülmesi için planlama yapılacağına ilişkin taahhütler aracılığıyla ortadan kaldırılmıştır.
- (128) Söz konusu taahhütler kapsamında CIVITANAVI'nin şirket merkezinin İtalya'da olmaya devam etmesi ve CIVITANAVI'nin üretim ve yatırım planlamalarının ITAR düzenlemesi gibi ülkelerin ihracat engellerine tabi olmayacak şekilde kurgulanacak olması sayesinde Türkiye'deki müşterilere dolaylı bir mal vermenin reddinin önüne geçilmiş olacağı değerlendirilmektedir.

G.4.2.2.4. İtalya Otoritesine Sunulan Taahhüt Metni

- (129) İtalyan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, İtalya Doğrudan Yabancı Yatırım izni kapsamında 10.06.2024 tarihinde, HONEYWELL'in CIVITANAVI'nin sermayesinin tamamını devralması ve akabinde CIVITANAVI'nin borsadan çıkarılması ile ilgili olarak birtakım koşullar belirlemiştir. Bu çerçevede getirilen operasyona ilişkin şartlara aşağıda yer verilmektedir:

- CIVITANAVI'nin merkezinin ve endüstriyel tesislerinin İtalya sınırları içinde kalmasını sağlamak;
- CIVITANAVI tarafından tutulan ve geliştirilen teknolojinin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin sürekliliğini ve standardını sağlamak, böylece söz konusu teknolojinin sonuçlarının İtalyan Silahlı Kuvvetleri ve ulusal savunma ve güvenlik sektöründe faaliyet gösteren diğer kamu ve özel operatörler için ulusal savunmanın operasyonel ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılabilirliğini garanti etmek;

- CIVITANAVI'nin sahip olduğu teknolojik veya endüstriyel kabiliyetleri, şirket hisselerinin, yasal mülkiyet haklarının veya unvanlarının, teknolojik veya endüstriyel kapasitelerin devri dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, geçici olarak bile olsa azaltacak veya elden çıkaracak herhangi bir karar almamak, ulusal savunma ihtiyaçları için geliştirilen patentlerin ve fikri mülkiyet haklarının aynı şirket tarafından sahipliğini sürdürmek;
- İtalyan Savunma Bakanlığına, bu koşullara ve düzenlemelere ilişkin yıllık bir uyum raporu sunmak.

(130) CIVITANAVI'nin merkezinin ve endüstriyel tesislerinin İtalya sınırları içinde kalmasını sağlamak ve CIVITANAVI'nin sahip olduğu teknolojik veya endüstriyel kabiliyetleri, şirket hisselerinin, yasal mülkiyet haklarının veya unvanlarının, teknolojik veya endüstriyel kapasitelerin devri dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, geçici olarak bile olsa azaltacak veya elden çıkaracak herhangi bir karar almamak, ulusal savunma ihtiyaçları için geliştirilen patentlerin ve fikri mülkiyet haklarının aynı şirket tarafından sahipliğini sürdürmek yönündeki taahhütlerin Türkiye pazarına ilişkin verilen taahhütleri desteklediği ve ihracat yasaklarıyla karşılaşma riskini önemli ölçüde ortadan kaldıracak değerlendirilmektedir.

G.4.2.2.5. Taahhütlerin Süresine ve Raporlanmasına İlişkin Değerlendirme

- (131) Sözü edilen taahhütlerin süresinin işlemin kapanışından itibaren üç yıl olacağı belirtilmektedir. Ayrıca HONEYWELL tarafından bu üç yıl boyunca Türkiye'de satılan atalet ölçüm birimi (IMU) ürünlerinin miktarı ve fiyatlarının yıllık bazda bildirileceği taahhüt edilmektedir.
- (132) Dosya kapsamında edinilen bilgiler doğrultusunda üç yıl olarak belirlenen taahhüt süresinin, farklı bir sağlayıcıdan hizmet almak isteyen mevcut müşterilerin entegrasyon süreçlerini tamamlayarak sağlayıcı değiştirmeleri için veya pazara girişler bakımından makul bir süre olduğu değerlendirilmektedir.
- (133) Ayrıca fiyatlamaya ilişkin taahhütlere uygun davranıldığına dair raporlama yapılması ve her yıl bu raporlamanın Kuruma sunulması, taahhütlerin uygulandığının denetlenebilir olması koşulunu karşılamaktadır.

H. SONUÇ

- (134) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- 1- Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna;
 - 2- İşlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde etkin rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasına yol açma ihtimalinin söz konusu olduğuna,
 - 3- Bununla birlikte, Honeywell S.R.L. tarafından Kurum kayıtlarına 12.08.2024 tarih ve 55093 sayı ile sunulan;
 - a) "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (Tebliğ No: 2010/4) "Taahhüt" başlıklı 14. maddesi uyarınca, Kurum ile yapılan görüşmelerde ifade edilen rekabet hukuku endişelerini giderecek şekilde taahhütler ile söz konusu taahhütlerimize yönelik uygulama ve izleme planına ilişkin tarafımızca öngörülen esaslar aşağıda sayın Kurumun dikkatinize sunulmaktadır. Bu doğrultuda, zaman

zaman değiştirilen yürürlükteki ulusal ve uluslararası yasa ve yönetmeliklerin gerektirdiği durumlar hariç olmak üzere, taraflar aşağıdaki hususları taahhüt etmektedir.

- b) Honeywell, halihazırda Türkiye'de bulunan müşterilerin üretim ve satışlarının Civitanavi tarafından yapılmasını teminen, mal (hammadde, ara mal, alt sistem vb.), lisans hakları ve tüm ürünlerin tedarikinin mevcut sözleşmelere uygun olarak devam etmesini, devam eden dönemde talep gelmesi durumunda benzer koşullarda yeni sözleşmeler imzalamayı amaçlamakta ve taahhüt etmektedir. Türk müşterilerin mevcut ve potansiyel sözleşmelerini desteklemek için ve uluslararası ihracat kısıtlarını gözeterek gerekli kapasitenin artırılması ve Civitanavi'nin söz konusu ürünlerin İtalya'daki üretim kabiliyetinin sürdürülmesi için planlama yapılacaktır,
- c) Etkilenen pazarlardaki sözleşmeleri için fiyat politikaları, bileşenlerin ve nihai ürünlerin maliyeti de dahil olmak üzere ve ayrıca uluslararası ihracat kısıtlarını gözeterek ve Türk rekabet yasalarına uygun olarak (yıkıcı veya aşırı fiyatlandırma politikalarından kaçınarak) izlenecektir. Honeywell, mevcut fiyatlandırma metodolojisi de dahil olmak üzere Türk Civitanavi müşterileriyle yapılan mevcut sözleşmelerdeki koşulları sürdürmeyi ve makul koşullarda potansiyel sözleşmeler açısından da uygulamayı kabul edecektir,
- d) Civitanavi'nin mevcut sözleşmelerine uygun şekilde ve Civitanavi ile mevcut sözleşmelerdeki fikri mülkiyet hakları ile aynı fikri mülkiyet haklarını kullanacak olan potansiyel sözleşmeler açısından fikri mülkiyet veya fikri mülkiyet lisans haklarının kullanımında herhangi bir kısıtlama olmayacaktır,
- e) Honeywell, Civitanavi'nin şirket merkezini İtalya'da koruyacaktır,
- f) Honeywell, yukarıdaki koşulları işlemin kapanışından itibaren 3 yıl boyunca taahhüt etmektedir ve bu 3 yıl boyunca Türkiye'de satılan IMU ürünlerinin miktarını ve fiyatlarını yıllık bazda Kurum'a bildirmeyi kabul etmektedir.”

şeklindeki davranışsal çözümleri içeren taahhüt metninin işlemin yol açacağı rekabet sorunlarını gidermede yeterli bulunduğuna, dolayısıyla işleme sunulan taahhütler çerçevesinde koşullu izin verilmesine;

- 4- Söz konusu yükümlölüklerin ihlal edilmesi durumunda taraflar hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17. maddesinde öngörülen idari para cezasının uygulanmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.